

JAPUJĪ SĀHIB

TEXT AND TRANSLATION
IN
PUNJABI, HINDI & ENGLISH

RAJINDER KAUR ROHI

JAPUJĪ SĀHIB

TEXT AND TRANSLATION
IN
PUNJABI, HINDI & ENGLISH

JAPUJĪ SĀHIB

TEXT AND TRANSLATION
IN
PUNJABI, HINDI & ENGLISH

Dr. RAJINDER KAUR ROHI

PUBLICATION BUREAU
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA

©
Guru Gobind Singh Department of Religious Studies
Punjabi University Patiala

JAPUJĪ SĀHIB
TEXT AND TRANSLATION
IN PUNJABI, HINDI & ENGLISH

By
Dr. RAJINDER KAUR ROHI
Reader
Department of Religious Studies
Punjabi University, Patiala

ISBN 81-7380-936-4

2010
Copies : 1100
Price : 160.00

Published by Dr. Manjit Singh, Registrar,
Punjabi University, Patiala and Printed at Pearl Books (P) Ltd., Patiala.

ਮੁੱਖਬੰਧ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਆਰੰਭ ਜਪੁਜੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਜਪੁਜੀ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ । ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਇਸ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਨਿਚੋੜ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਇਸ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਚੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਿਲ ਹੈ । ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤਤਕਾਲ ਬਾਅਦ ਇਹ ਰਚਨਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ । ਜਪੁਜੀ ਇਲਾਹੀ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਖੇੜ ਕੇਸਾਧਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਸੱਚੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ । ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਇਲਾਹੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪਰਮ ਸੱਤ ਮੰਨਣਾ, ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਉਹੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਜਪੁਜੀ ਦਾ ਮੁਖ ਆਸ਼ਾ ਹੈ । ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਇਨਸਾਨ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ, ਉਸ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦਾ ਇਛੁੱਕ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਜਪੁਜੀ ਇਕ ਲਾਹੇਵੰਦ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਜਾਨਣਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਚਿਆਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਦੇ-ਚੱਲਦੇ ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਔਖੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਚ ਜਪੁਜੀ ਵਿਚ ਸਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਜਪੁਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਫਨਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਗਹਿਣੇ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਹੀ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ । ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਪੁਜੀ ਸੁਣਨ, ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਜਪੁਜੀ ਦੀ ਸਹੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਯਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ । ਇਹ ਬਾਣੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਸ੍ਰੋਤ; ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰਖਦੀਆਂ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲ ਜਪੁਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਪੁਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ । ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਸ ਪਾਠ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਪਰਮ ਸੱਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ, ਉਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ

ਪੂਜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਣਗਿਣਤਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਨਦਰ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸਾਉਣਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਭੈ ਅਤੇ ਭਉ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਨ ਵਿਚ ਵੱਸਿਆ ਰਹੇ ਕਦੇ ਭੁੱਲੇ ਨਾ । ਹੱਥਲਾ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਜਪੁਜੀ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ । ਮੇਰੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ; ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ, ਡਾ. ਅਬਨੀਸ਼ ਕੌਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਬੀ. ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਬੇਝਿਜਕ ਹੋ ਕੇ ਮੇਰੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ । ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀਆਂ ਸੈਟਿੰਗਜ਼ ਲਈ ਮੇਰੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਕੰਵਰ ਸੁਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ । ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਜਾਂ ਤਰੁਟੀ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪ ਜ਼ਿਮੇਂਵਾਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸੁਹਿਰਦ ਆਲੋਚਨਾ ਸਦਕਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰੁਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂਗੀ ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੋਹੀ

ਰੀਡਰ

प्रस्तावना

सिख धर्मग्रन्थ श्री गुरु ग्रन्थ साहिब का आरम्भ जपुजी से होता है। जपुजी का शाब्दिक अर्थ है वाहिगुरु का नाम स्मरण करने की प्रेरणा। गुरु नानक देव जी की इस रचना को सिख विचारधारा का आरम्भ और निचोड़ माना जाता है। सिख परम्परा में इस बाणी को सबसे पहले रचे जाने का सौभाग्य प्राप्त है। कहा जाता है कि श्री गुरु नानक देव जी के वेई नदी में प्रवेश करने व अकाल पुरुष के सन्मुख होने के तत्काल बाद गुरु नानक ने इस बाणी की रचना की।

जपुजी असल में दैवी गुणों को शुद्ध रूप में साधक के सामने प्रस्तुत करने का माध्यम है। इस में अकाल पुरुष की हस्ती के सच्चे ज्ञान का दर्पण है। दैवी हस्ती को परम सत्य मानना, उस सत्य के रास्ते पर चलना और उस पर चलते चलते आखिर में उसी सत्य का रूप हो जाना ही जपुजी की शिक्षा का मुख्य उद्देश्य है। एक सच्चा साधक जो वाहिगुरु की हस्ती, उसके संसार और उसकी विशालता को जानने का इच्छुक हो तो जपुजी उस साधक के लिए एक बहुत लाभदायक माध्यम है। वाहिगुरु को अन्तिम सत्य मानना, उस सत्य को प्राप्त करने के लिए सत्यवादी होना और उसी सत्य का रूप होने के लिए गहरे और कठिन आध्यात्मिक रास्तों को पार करने की विधि भी जपुजी में सिखाई गई है। मानव हस्ती को वाहिगुरु के प्यार में सम्मिलित करके उसको पसंद आने वाला गहना बना लेना भी जपुजी द्वारा बताई गई जीवन विधि का एक नमूना है।

सिख जीवन की शुरुआत जपुजी पढ़ने, समझने और उसकी विचार करने से होती है। जपुजी की सही समझ के बिना सम्पूर्ण सिख विचारधारा को समझा नहीं जा सकता। एक सिख के दिन की शुरुआत भी जपुजी से होती है, क्योंकि दिन में सबसे पहले जिस बाणी के पाठ का हुक्म है वह जपुजी ही है। सिख परम्परा में गुरु नानक से लेकर अब तक जपुजी का पाठ प्रति दिन

प्रातः किया जाता है। इस पाठ का अर्थ है; सच्ची हस्ती, सच्चे ज्ञान के स्रोत, आप सत्य वाहिगुरु के गुण, उनकी विशालता, उसको पूजने वालों की असंख्यता और उसकी दया दृष्टि को बार-बार मन में बसाना तां कि उसका प्यार हमेशा मन में बसा रहे, कभी भूले नहीं।

यह कार्य उन पाठकों तक जपुजी का पवित्र संदेश पहुँचाने का एक तुच्छ प्रयास है जो किसी तरह से भाषा की मजबूरी की वजह से उस तक पहुँचने से असमर्थ हैं।

मेरे इस प्रयास में मेरे कुछ सहकर्मियों ने बेझिझक हो कर मेरी मदद की है, उन में से कुछ नाम है; डा. राजेश रंजन, डा. अबनीश कौर और डा. बी. सिन्हा, मैं उनकी आभारी हूँ। मैं अपने बेटे कंवर सुमीत सिंह की भी आभारी हूँ जिसने कम्प्यूटर सैटिंगज़ में मेरी मदद की।

इस कार्य में अगर कोई गलती या कमी रह गई है तो मैं उसकी पूरी जिम्मेदारी लेती हूँ। पाठकों की सुहृद आलोचना से मैं अपनी कमियाँ सुधारने का प्रयास कर सकूँगी।

राजिन्दर कौर रोही

रीडर

PREFACE

Gurū Granth Sāhib starts with Japujī. The meaning of Japujī stands for inspiration for recitation of God's name. This Bānī is uttered by Gurū Nānak the founder of the Sikh faith. It is known as the beginning and the crux of the ideology presented by Gurū Nānak. It is also known that the essence of the whole of the Bānī of Gurū Granth Sāhib exists in Japujī. It is credited to having been uttered as the very first Bānī in the Sikh tradition. The Sikh tradition holds that after Gurū Nānak's entering into Vaeen Nadee and coming into face to face with God, Japujī was the first Bānī uttered by Gurū Nanāk.

Japujī is the presentation of the Divine attributes before the worshipper in the pure form and is the expression of God's timeless existence and knowledge. To know the Divine existence as the eternal truth, to tread upon it's path and finally to become truth Itself is an essential message of Japujī. A truthful person who craves to know the vastness of the attributes of God and the vastness of His world, for him Japujī is a very helpful medium. To realize the Eternal Truth, a Sikh has to become truthful, for that he covers deep and difficult passages of spiritual journey and Japujī shows the way. Because Japujī teaches how to merge the individual existence into the real existence of God and how and what to become to be liked by Him.

The Sikh way of life starts with listening, reading and discussing the content of Japujī. It is almost difficult to understand the complete Sikh ideology without understanding Japujī. After recitation of God's name in the wee hours of morning the day for

a Sikh starts with the recitation of Japujī. According to the Sikh code of conduct a Sikh is supposed to recite five Bānīs daily, amongst these Bānīs Japujī is the first and most important. In the Sikh tradition right from the time of Gurū Nānak this Bānī is recited every morning. The purpose of this daily recitation is to keep in mind The Truth (God), the vastness of His attributes, the uncounted number of His worshippers and His grace so that we remember Him everyday and never forget Him.

The work in hand is a humble attempt to reach those readers with the message of Japujī who somehow cannot reach it's message due to the limitation of language. In this attempt some of my colleagues; Dr. Rajesh Ranjan and Dr. Abnish Kaur helped me without any hesitation I am really thankful to them. I am thankful to Dr. B. Sinha, the head of the department, for her inspiration and co-operation. My thanks is also due to my son Kanwer Sumit Singh who helped me in computer settings.

I myself take the responsibility of any mistake or discrepancy in the work in hand. With the open and constructive criticism by the esteemed readers I would be able to correct myself.

Rajinder Kaur Rohi

Reader

TRANSCRIPTION/PRONUNCIATION KEY FOR NON-ENGLISH WORDS/PHRASES

Certain names and terms have been used in the text in their original Punjabi form. In order to facilitate their correct pronunciation, the following key has been used while transcribing the original into the Roman script:

Punjabi phonemes (Gurmukhī Script)	Hindi/Sanskrit phonemes (Devanāgarī Script)	Urdu/Persian Arabic phonemes (Persian Script)	Roman Script equivalents
Letter / Vowel symbol	Letter / Vowel symbol	Letter / Vowel symbol	
ਅ	अ	ا	a
ਆ	आ	آ	ā
ਇ	इ	ی	i
ਈ	ई	ی	ī
ਉ	उ	و	u
ਊ	ऊ	و	ū
ਏ	ए	ے	e
ਐ	ऐ	ے	ai
ਓ	ओ	و	o
ਔ	औ	و	au
ਸ	स	ث, س, ص	s
ਹ	ह	ح, ه, هـ	h
ਕ	क	ك	k
ਖ	ख	خ	kh
ਗ	ग	گ	g
ਘ	घ	غ	gh
ਙ	ङ	ج	ṅ
ਚ	च	چ	ch or c (1)
ਛ	छ	چھ	chh or ch (1)
ਜ	ज	ج	j
ਝ	झ	جھ	jh
ਞ	ञ	جھ	ṇ
ਟ	ट	ط	ṭh
ਠ	ठ	ط	ṭ
ਡ	ड	ڈ	d
ਢ	ढ	ڈھ	ḍh
ਣ	ण	ن	ṇ

TRANSCRIPTION/PRONUNCIATION KEY FOR NON-ENGLISH WORDS/PHRASES

Punjabi phonemes (Gurmukhī Script)	Hindi/Sanskrit phonemes (Devanāgarī Script)	Urdu/Persian Arabic phonemes (Persian Script)	Roman Script equivalents
Letter / Vowel symbol	Letter / Vowel symbol	Letter / Vowel symbol	
ਤ	त	ت , ط	t
ਥ	थ	تھ	th
ਦ	द	د	d
ਧ	ध	دھ	dh
ਨ	न	ن	n
ਪ	प	پ	p
ਫ	फ	ف	ph
ਬ	ब	ب	b
ਭ	भ	بھ	bh
ਮ	म	م	m
ਯ	य	ی	y
ਰ	र	ر	r
ਲ	ल	ل	l
ਵ	व	و	v, w (2)
ੜ	ड़	ڑ	r̥
ੜ	ढ़	ڑھ	r̥h
ਸ਼	श	ش	sh, śś
ਖ਼		خ	kh
ਗ਼		غ	gh
ਜ਼	ज़	ز , ز , زین , ظ	z
ਫ਼	फ़	ف	f
ਖ਼	ਖ़		r̥ (4)
ੜ	ੜ		ś (4)
ਜ਼	ज़		k̥
			tr
			jñ, gi, gy (5)
			'followed by vowel symbol
		ع	
		ق	q

ੴ

ਪਰਮਾਤਮਾ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ।

एक ओअंकार

परमात्मा एक है और हर जगह समान रूप में व्यापक है ।

ek oaṅkār.

God is one and is equally present everywhere.

ਸਤਿ ਨਾਮੁ

ਸੱਚ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ।

सति नामु

सत्य उस प्रभु का नाम है ।

sati nāmu.

Truth is His name.

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ

ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

करता पुरखु

प्रभु ही संसार की रचना करने वाला है और अपने आप को अपनी रचना द्वारा प्रकट करता है ।

kartā purakhu.

He is the creator and expresses Himself through His creation.

ਨਿਰਭਉ

ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ।

निरभउ

उसे किसी का डर नहीं है ।

nirbhau.

He is without fear.

ਨਿਰਵੈਰ

ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ।

ਨਿਰਵੈਰ

उसकी किसी के साथ दुश्मनी नहीं है ।

nirvair.

He is without enmity.

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ

ਪਰਮਾਤਮਾ ਉਹ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ । ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ।

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ

प्रभु वह मूर्त है जो समय के बन्धन से मुक्त है वह जन्म और मृत्यु चक्र से परे है ।

akāl mūrati.

God is the form which is beyond limits of time, neither He takes birth nor dies.

ਅਜੂਨੀ

ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ।

ਅਜੂਨੀ

परमात्मा किसी भी रूप में जन्म नहीं लेता ।

ajūnī.

He does not take birth in any form.

ਸੈਭੰ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ।

ਸੈਭੰ

वाहigुरु ने अपने आप को खुद ही पैदा किया ।

saibham.

God created Himself.

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

ਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

gur parsādi.

He is realised with the grace of the Gurū.

ਜਪੁ ॥

ਉਸ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ।

ਜਪੁ ।

ਉਸਦਾ ਸਮਰਨ ਕਰੋ ।

japu.

Recite His name.

ਆਦਿ ਸਚੁ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇੱਕ ਐਸੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ।

ਆਦਿ ਸਚੁ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇੱਕ ਐਸੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ।

ādi sachu.

God is that Eternal Reality; Which was present in the beginning.

ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥

ਜੁਗਾਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਭੀ ਉਹ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ।

ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ।

ਜੁਗਾਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ।

jugādi sachu.

He the Eternal God was present before the counting of ages.

ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ

ਉਹ ਹੁਣ ਭੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ।

ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ।

ਅਬ ਭੀ ਵਹ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

hai bhī sachu.

He is present even now.

ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗਾ ।

ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਵਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗਾ।

nānak hosī bhī sachu.

O Nānak ! That Truth (Vahigurū) will remain forever.

ਸੋਚੈ ਸੋਚਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸੋਚੀ ਲਖਵਾਰ ॥

ਲੱਖਾਂ ਵਾਰੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਸੱਚੀ ਸੁੱਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ।

ਸੋਚੈ ਸੋਚਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸੋਚੀ ਲਖਵਾਰ।

ਲਾਖੌਂ ਬਾਰ ਨਹਾਨੇ ਸੇ ਭੀ ਸਚ੍ਹੀ ਸੁਫ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ।

sochai sochi na hovai je sochi lakhvār.

Even after taking bath for lacs of times the real purification is not attained.

ਚੁਪੈ ਚੁਪ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਲਾਏ ਰਹਾ ਲਿਵਤਾਰ ॥

ਲਗਾਤਾਰ ਸਮਾਧੀ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਮਨ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

ਚੁਪੈ ਚੁਪ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਲਾਏ ਰਹਾ ਲਿਵਤਾਰ।

ਲਗਾਤਾਰ ਸਮਾਧਿਸ੍ਥ ਹੋਕਰ ਭੀ ਮਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ।

chupai chup na hovai je lāe rahā livtār.

Even after continuous meditation a complete stillness of mind is not attained.

ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ ॥

ਅਤ੍ਰਿਪਤ ਮਨ ਦੀ ਭੁਖ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦੀ ਭਾਂਵੇ ਕਈ ਸੰਸਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਬੰਨਿਆ ਹੋਵੇ ।

ਮੁਖਿਆ ਮੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ ।

ਅਤ੍ਰਿਪਤ ਮਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦੀ ਚਾਹੇ ਕਈ ਸੰਸਾਰਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਜਿਤਨਾ ਸਾਮਾਨ ਸਾਥ ਬਾਂਧਾ ਹੋ ।

bhukhiā bhukh na uttarī je bannā puriā bhār.

Even while taking loads of many worlds along, the hunger of unsatisfied mind never gets satisfied.

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ ॥

ਭਾਂਵੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਅਕਲਾਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਇੱਕ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ।

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ ।

ਚਾਹੇ ਕਿਸੀ ਦੇ ਪਾਸ ਅਪਣੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲਾਖਾਂ ਬੁਢਿਆਂ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਪਰ ਏਕ ਵੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ।

sahas siānpā lakh hohi ta ik na chalai nāli.

If one has thousands and lacs of personal wisdoms but not even a single works on the way to the Truth.

ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ॥

ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਸੱਚ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਪਰਦਾ ਕਿਵੇਂ ਟੁੱਟੇ ।

ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ।

ਉਸ ਸਤ੍ਯ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦੇ ਰਸਤੇ ਪਰ ਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਸਤ੍ਯਵਾਦੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਪਰਦਾ ਕਿਵੇਂ ਟੁੱਟੇ ।

kiv sachiārā hoīai kiv kūṛai tuṭai pāli.

How to become truthful and how the veil of falsehood be broken.

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ ॥੧॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ (ਸੱਚ)

ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਪਰ ਚੱਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਇ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! यह तथ्य भी साथ ही लिखा है कि प्रभु द्वारा बताए हुए नियमों की पालना करने से तथा उसके हुक्म को मानने से ही उसके रास्ते पर चला जा सकता है ।

hukami rajāi chalaṇā nānak likhiā nālī.

O Nānak ! This fact is written along that by obeying God 's rules as ordained by Him and while remaining in His will we can tread on the way to God (Truth).

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮਿ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮਿ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ।

प्रभु के हुक्म से ही जीवों के शरीर बनते हैं, लेकिन उसके हुक्म को बयान नहीं किया जा सकता ।

hukamī hovani ākār hukami na kahiā jāī.

By God's ordinance forms of creatures are created but His ordinance cannot be described.

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥

ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜੀਵ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ।

प्रभु के हुक्म से ही संसार के जीव पैदा होते हैं और उसी के हुक्म से उनहें सम्मान प्राप्त होता है ।

hukamī hovani jā hukami milai vadiāī.

With His will creatures are born and with His will they obtain respect.

ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਵ ਵਧੀਆ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਉਹ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ।

ਹੁਕਮੀ ਤਤਸੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਝੈਅਹਿ ।

ਪ੍ਰਮੁ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਬਢਿਆ ਯਾ ਘਟਿਆ ਹੋਤੇ ਹੈ ਔਰ ਤਸੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਜੀਵ ਦੁਖ ਯਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।

hukamī utamu nīchu hukami likhi dukh sukh pāiahi.

According to His will creatures are superior or inferior and according to His will they obtain pleasure and pain.

ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਜੀਵਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।

इकना हुकमी बखसीस इकि हुकमी सदा भवाईअहि ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਕੁਝ ਲੋਗਾਂ ਪਰ ਤਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕੁਝ ਲੋਗ ਜਨਮ—ਮਰਨ ਕੇ ਚਕਰ ਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਟਕਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ।

iknā hukamī bakhsīs iki hukamī sadā bhavāiahi.

With God's will some are blessed and some whirl around forever in the circle of birth and death.

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

हुकमै अंदरि सभु को बाहरि हुकम न कोइ ।

ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕੁਝ ਭੀ ਤਸਕੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ।

hukamai aṇdari sabhu ko bāhari hukam na koi.

Everything happens according to the will of God, nothing happens without His will.

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਜੇ ਰੱਬੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਭੇਦ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈ ਜਾਏ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ।

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ ਤ ਹਤਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਝ ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਅਗਰ ਇੰਸਾਨ ईश्वरीय ਹੁਕਮ ਦੇ ਭੇਦ ਨੂੰ ਸਮਝ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਕਿਸੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ।

nānak hukamai je bujhai ta haumai kahai na koi

O Nānak ! If the secret of God's will is understood then no one shall be proud of himself.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਤਾਣੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਉਹੀ ਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ ।

ਗਾਵੈ ਕੋ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਤਾਣੁ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪਾਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਾਣੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ ।

gāvai ko tāṇu hovai kisai tāṇu.

Only that one can sing about the might of God who has the power to sing about that.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹੀ ਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ ।

ਗਾਵੈ ਕੋ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਦੇੀ ਗਈ ਦੇਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਵੀ ਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ (ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ ।

gāvai ko dāti jāṇai nīsāṇu.

Only that one can sing about His blessings who knows the special signs of the Bestower (God).

ਗਾਵੈ ਕੋ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆ ਚਾਰ ॥

ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੁਹਣੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਗਾਵੈ ਕੋ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆ ਚਾਰ ।

ਕੋਈ ਗਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਔਰ ਤਸਕੇ ਸੁਨਦਰ ਬਡਘਨ ਕੇ ਗਾਧਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ।

gāvai ko guṇ vaḍiāiā chār.

Some sing of God's qualities and His beautiful exalted state.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਕੋਈ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਔਖਾ ਕੰਮ ਹੈ ।

ਗਾਵੈ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ।

ਕੋਈ ਗਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਜ਼ਾਨ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਾਮ ਹੈ ।

gāvai ko vidiā vikhamu vīchāru.

Some sing that to reflect upon the Divine knowledge is very difficult.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨੁ ਖੇਹ ॥

ਕੋਈ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਗਾਵੈ ਕੋ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨੁ ਖੇਹ ।

ਕੋਈ ਗਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਣਾ ਕਰ ਖੁਦ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ।

gāvai ko sāji kare tanu kheh.

Some sing that God creates and destroys the body.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ॥

ਕੋਈ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਆਤਮਾ ਕੱਢ ਕੇ ਫਿਰ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਗਾਵੈ ਕੋ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ।

ਕੋਈ ਗਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੇ ਆਤਮਾ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਫਿਰ ਤਸੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਭਾਲ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ।

gāvai ko jā lai phiri deh.

Some sing that God takes away soul from the body and puts it back into the body.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥

ਕੋਈ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੂਰ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਗਾਵੈ ਕੋ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ।

ਕੋਈ ਗਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਸੇ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੂਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ।

gāvai ko jāpai disai dūri.

Some sing that God seems to appears at far.

ਗਾਵੈ ਕੋ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਕੋਈ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਹੀ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਗਾਵੈ ਕੋ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ।

ਕੋਈ ਗਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਅਪਨੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਹੀ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ।

gāvai ko vekhai hādrā hadūri.

Some sing that God is seen near and around.

ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਤਰਹ-ਤਰਹ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

kathanā kathi na āvai toṭi.

There is no dearth of descriptions about God.

ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥

ਕਰੋੜਾਂ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ।

ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ।

ਕਰੋੜਾਂ-ਕਰੋੜ ਲੋਗਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ।

kathi kathi kathi koṭi koṭi koṭi.

Millions upon millions of people have described God in many ways.

ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥

ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਥੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ।

ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਏ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ ਐਸੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੈ ਲੈ ਕਰ ਥਕ ਜਾਣੇ ਹਨ ।

dedā de laide thaki pāhi.

God the giver is continuously giving and the takers get tired of receiving.

ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਹਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੀ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ।

ਹਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯੁਗਾਂ—ਯੁਗਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ਉਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੀ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

jugā jugantari khāhī khāhi.

Through all the ages people are eating what has been provided by God.

ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥

ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਕਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ।

ਅਪਣਾ ਹੁਕਮ ਚਲਾਨੇ ਵਾਲਾ ਹਾਕਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਣੇ-ਅਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

hukamī hukamu chalāe rāhu.

God the commander guides His creatures to tread on their path with His commandment.

ਨਾਨਕ ਵਿਗਸੈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੩॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਹ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਵਿਗਸੈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ।

हे नानक ! वह बिना किसी चिंता के आप खुश रहता है।

nānak vigsai veparvāhu.

O Nānak ! He the carefree Himself remains in bliss.

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥

परमात्मा आप सचचा मालिक है। ਉਹ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੇਹੱਦ ਪਿਆਰ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੁ ਨਾਭੁ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ।

परमात्मा आप सच्चा मालिक है। वह सच्चे नाम वाला है और उसकी भाषा बेहद प्यार वाली है।

sāchā sāhib sāchu nāi bhākhīā bhāo apāru.

God is the True Lord, His name is True and His way of speaking is full of love.

ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਦੇਹ ਦੇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ।

प्रभु के आगे बिनती करने वाले, तथा उससे मांगने वाले दो-दो कह रहे हैं और वह देने वाला प्रभु दिये जा रहा है।

ākhai māṅgai dehi dehi dāti kare dātāru.

People who pray and beg from Him are saying; give us, give us, and the giver is giving them continuously.

ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥

ਜਦੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸ ਅੱਗੇ ਕੀ ਭੇਟਾ ਰੱਖੀਏ।

ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ।

लेकिन जब उसके दरबार में उसके दर्शन हों तो उसके आगे क्या भेंट की जाए।

pheri ki agai rakhīai jitu disai darbāru.

Then what in return should be placed before Him when He is seen in His court.

ਮੁਹੋਂ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਬੋਲੇ ਜਾਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਪਾਵੇ ।

ਮੁਹੈ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ।

ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲੇ ਜਾਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ।

muhou ki bolāṇu bolīai jitu suṇi dhare piāru.

What kind of words can be spoken from the mouth so that by hearing them God may keep us in His love.

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਸੁਬਾ-ਸਵੇਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ, ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ।

ਸੁਬਾ-ਸਵੇਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨੇ, ਉਸਦੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਹਾਨ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ।

amrit velā sachu nāo vadiāi vichāru.

Early morning is the time for the recitation of God's true name, to praise Him and to discuss His great attributes.

ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਪੜਾ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ।

ਇਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਪੜਾ ਅਚਲੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

karmī āvai kapṛā nadarī mokhu duāru.

By good deeds in previous life we get the human body and by God's grace the door of liberation is attained.

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਿਆਰੁ ॥੪॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਜੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਮਝ ਲਈਏ ਤਾਂ ਸੱਚ ਦਾ ਰਾਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਿਆਰੁ ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਅਗਰ ਹਮ ਇਸੇ ਸਮਝ ਜਾਏਂ ਤੋ ਸੁਕਤਿ ਕਾ ਦੁਆਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ।

nānak evai jāṇīai sabhu āpe sachiāru.

O Nānak ! If we understand in this manner then the path of truth is automatically attained.

ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਝ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਝ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕਿਸੀ ਸਥਾਨ ਪਰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਆ ਜਾ ਸਕਤਾ ਔਰ ਨ ਹੀ ਤਸੇ ਕੋਝ ਬਨਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ।

thāpiā na jāe kītā na hoi.

God can neither be installed at any place nor anyone can create Him.

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਬੇਲਾਗ ਹੈ ।

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਝ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਅਲਗ ਹੈ ।

āpe āpi niranjanu soi.

Born out of Himself, God is all in all, and aloof from the world.

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ।

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੁ ।

जिन्होंने प्रभु की सेवा की उनहोंने सम्मान प्राप्त किया ।

jini seviā tini pāiā mānu.

Those who served Him are respected.

ਨਾਨਕ ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਸ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ।

हे नानक ! उस गुणों के भण्डार प्रभु के गुणों का गायन करना चाहिए ।

nānak gāvīai guṇī nidhānu.

O Nānak ! Sing the praise of God Who is the treasurehouse of all qualities.

ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ ॥

ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ ।

हमें उसके गुणों का गायन करना, उनको सुनना और उस प्रभु के प्यार को मन में बसा कर रखना चाहिए ।

gāvīai sunīai mani rakhīai bhāo.

We should sing and listen His attributes, and keep love for Him in our mind.

ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਸੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ।

इस तरह करने से मनुष्य दुखों का अंत कर के सुखों को अपने साथ अपने घर ले जाता है ।

dukhu parhari sukhu ghari lai jāi.

This way one sheds the sorrows and takes home the pleasures.

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਉਸ ਵਿਚ ਵੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ।

ਗੁਰੂ ਦੀ ਗਾਣੀ ਮੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਜ਼ਾਨ ਹੈ ਐਂਦਰ ਵਹ ਆਪ ਉਸਮੇਂ ਬਸਾ ਹੁਆ ਹੈ ।

gurmukhi nadam gurmukhi vedam gurmukhi rahia samāi.

The eternal sound of God, His knowledge and even He Himself resides in Gurū's words.

ਗੁਰੁ ਈਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਰਖੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਸ਼ਿਵ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਪਾਰਬਤੀ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਮਾਂ ਹੈ ।

ਗੁਰੂ ਈਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਰਖੁ ਬਰਮਾ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ।

ਗੁਰੂ ਹੀ ਸ਼ਿਵ, ਵਿਸ਼ਨੂ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈ ਐਂਦਰ ਗੁਰੂ ਹੀ ਪਾਰਵਤੀ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਐਂਦਰ ਸਰਸਵਤੀ ਮਾਂ ਹੈ ।

guru isaru guru gorakhu brahmā guru pārbatī māi.

Gurū is Shiva, Vishnū, Brahmā and Gurū is Pārbatī, Lakshmi, and Saraswati goddesses.

ਜੇ ਹਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਹੀ ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੇ ਮੈਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਜੇ ਹਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਹੀ ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ।

ਅਗਰ ਮੈਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਨਤਾ ਹੀ ਹੂੰ ਤੋਂ ਆਪੀ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹੂੰਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੈਂ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਤਾ ।

je hao jāṇa ākhā nāhi khaṇā kathanu na jāi.

Even if I may know about God yet I would not say anything because He cannot be described in words.

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ।

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੁझे एक बात समझा दी है ।

gurā ik dehi bujhāi.

The Gurū has made me understand one thing.

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੫॥

ਕਿ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਦਾਤਾ) ਕੇਵਲ ਇੱਕੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ।

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ।

ਕਿ सभी जीवों को सब कुछ देने वाला दाता केवल एक परमात्मा ही है और यह बात मुझे भूलनी नहीं चाहिए ।

sabhanā jiā kā ik dātā so mai visari na jāi.

That the giver to all the creatures is One Lord, I should never forget that.

ਤੀਰਥ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ।

ਜੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਾਂ ਤਾਂ ਉਹੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤੀਰਥ ਨਹਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਨਹਾਉਣ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ।

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ।

अगर मैं प्रभु को अच्छा लगूँ तो यही मेरे लिए तीर्थों में स्नान करने के बराबर है । करना उसकी मरजी के बिना मुझे स्नान का क्या लाभ है ।

tīrath nāvā je tis bhāvā viṇu bhāṇe ki nāi kari.

It is pilgrimage for me if God likes me, without His will there is no use to take the bath.

ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥

ਜਿੰਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੇ

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਲੈ ਲਵਾਂ ।

ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਤਪਾਝੀ ਕੇਖਾ ਵਿਧੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਝੀ ।

ਜਿਤਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਾ ਹੁਆ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਸ ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਰਜ਼ੀ
ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ, ਤੋ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਲੇ ਲੂੰ ।

jetī sirathī upāi vekhā viṇu karmā ki milai lai.

Amongst all the created beings that I perceive there is no one who receives without the grace of God, then how can I.

ਮਤਿ ਵਿਚ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਹੀ ਹੀਰੇ ਜਵਾਹਰ ਅਤੇ ਲਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਦੀ
ਇੱਕ ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਉਸ ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇ ।

ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ
ਸੁਣੀ ।

ਅਗਰ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਦੀ ਏਕ ਸਿੱਖਾ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਹੀ ਤਸ ਪਰ ਚਲਾ ਜਾਏ ਤੋ
ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਪਨੀ ਸੋਚ ਮੈਂ ਹੀ ਹੀਰੇ, ਜਵਾਹਰਾਤ ਔਰ ਲਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ।

mati vich ratan javāhar māṇik je ik gur kī sikh

suṇī.

Human wisdom itself contains jems, jewels and rubies if it hearkens to even a single teaching of the Gurū.

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ।

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਝੀ ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੁਝੇ ਏਕ ਬਾਤ ਸਮਝਾ ਦੀ ਹੈ ।

gurā ik dehi bujhāi.

The Guru has made me understand one thing.

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੬॥

ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਦਾਤਾ) ਕੇਵਲ ਇੱਕੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਹੈ ਇਹ
ਗੱਲ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ।

ਸਮਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਝਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਝੈ ।

ਸਮੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਧਹ ਬਾਤ ਸੁਝੇ ਭੂਲਨੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਏ ।

sabhanā jīā kā iku dātā so mai visari na jāī.

The giver to all the creatures is One Lord, may I never forget that.

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੁਣੀ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਮਰ ਚਾਰ ਯੁਗਾਂ (ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ) ਜਿੰਨੀ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਭਾਂਵੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਦਸ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇ ।

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਹੋਝ ।

ਅਗਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਉਸ ਚਾਰ ਯੁਗੋਂ (ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲੋਂ) ਜਿਤਨੀ ਹੋ ਜਾਏ, ਬੇਸ਼ਕ ਉਸਸੇ ਭੀ ਦਸ ਗੁਣਾ ਹੋ ਜਾਏ ।

je jug chāre ārjā hor dasūṇī hoi.

Even if one has the age equal to four thousand years and even multiplied by ten.

ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਅਤੇ ਜੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨੌਂ ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣੇ ਵਿਚ ਚੱਲਣ ।

ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਝ ।

ਔਰ ਅਗਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨੌਂ ਮਹਾਂਦੀਪੋਂ ਮੇਂ ਉਸਕੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧਿ ਹੋ ਜਾਏ ਔਰ ਸਮੀ ਲੋਗ ਉਸਕੇ ਕਹਨੇ ਮੇਂ ਚਲੇਂ ।

navā khandā vichi jāṇīai nālī chalai sabhu koi.

And if he is known in all the nine continents and all the people follow him.

ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ ॥

ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ।

ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਝ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਝ ।

ਔਰ ਵਹ ਅਢੇ ਕਾਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧਿ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲੇ ਔਰ ਸਮੀ ਲੋਗ ਉਸਕੇ

ਗੁਣਾਂ का गायन करें।

chaṅgā nāo rakhāi kai jasu kīrati jagi lei.

And if he earns a good name and becomes quite famous and the whole world sings his praise.

ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ ॥

ਪਰ ਜੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਸ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦਾ।

ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ।

ਪਰ ਅਗਰ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਉਸਦੇ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਨੇਗਾ।

je tisu nadari na āvai ta vāt na puchhai ke.

But if God's grace is not bestowed upon him then nobody would care for him.

ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀੜਿਆਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਕੀੜਾ ਹੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪ ਖੁਦ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਉੱਪਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ।

ਪ੍ਰਭੂ ਉਸਦੇ ਅਨੇਕ ਕੀੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਕੀੜਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਉੱਪਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।

kitā andari kitu kari dosi dosu dhare.

God makes him just a vermin amongst the worms and even the sinners impute accusations to him.

ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਣਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਵੀ ਉਸੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

nānak nirguṇi guṇu kare guṇvantiā guṇu de.

O Nānak ! God grants merits to those who don't have any

merit and the merits of virtuous people have been provided by God alone.

ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ ॥੨॥

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਜੋ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਗੁਣ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ।

ਤੇਹਾ ਕੋਝ ਨ ਸੁਝਾਓ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਝ ਕਰੇ ।

ऐसा कोई मेरी समझ में नहीं आ रहा जो उस वाहिगुरु को गुण देता हो ।

tehā koi na sujhai jī tisu guṇu koi kare.

But no one comes to my mind who can provide merits to that Lord.

ਸੁਣਿਐ ਸਿਧ ਪੀਰ ਸੁਰਿ ਨਾਥ ॥

ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ, ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ, ਦੇਵਤਾ, ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਯੋਗੀ ਵਰਗਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਸਿਧ ਪੀਰ ਸੁਰਿ ਨਾਥ ।

उसकी स्तुति सुनने से मनुष्य आध्यात्मिक सिद्धि वाला, पीर, देवता और महान योगी जैसा हो जाता है ।

suniai sidh pīr suri nāth.

By hearkening to God's merits one realises the spiritual powers, becomes spiritual guide, attains the position like gods and Nāth Yogis.

ਸੁਣਿਐ ਧਰਤਿ ਧਵਲ ਆਕਾਸ ॥

ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਧਰਤੀ, ਉਸ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਬਲਦ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਭੇਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਧਰਤਿ ਧਵਲ ਆਕਾਸ ।

उसके गुणों को सुनने से पृथ्वी, उसके नीचे वाले बैल और आकाश के भेदों का ज्ञान हो जाता है ।

suniai dharat dhaval ākās.

By hearing God's merits one comes to know about the mysteries of the earth, about the mythological bull under the earth, and the sky.

ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ॥

ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਾਪੂਆਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਾਂ ਹੋਰ ਧਰਤੀਆਂ ਦਾ ਭੇਦ ਪਤਾ ਚੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ।

उसके गुणों को सुनने से अलग-अलग द्वीपों, अलग-अलग धरतियों और धरती के नीचे की धरतियों के भेद का पता चल जाता है ।

suṇiai dīp loa pātāl.

By hearing His merits the mysteries of different continents, worlds and nether regions are unfolded.

ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ ॥

ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਮੌਤ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ।

ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ ।

उसके गुणों को सुनने से मौत पास नहीं आ सकती ।

suṇiai pohi na sakai kālū.

By hearing His praise death cannot come near.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ।

हे नानक ! वाहिगुरु की भक्ति करने वालों के मन में हमेशा आनन्द रहता है ।

nānak bhagtā sadā vigāsu.

O Nānak ! the minds of devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੮॥

ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ।

उसके गुणों को सुनने से मनुष्य के दुखों और पापों का नाश होता है ।

suṇiai dūkh pāp kā nāsu.

By hearing His praise sorrows and sins get wiped off.

ਸੁਣਿਐ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਇੰਦੁ ॥

ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਸ਼ਿਵ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਆਦਿ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਰਗੇ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਇੰਦੁ ।

उसके गुणों को सुनने से मनुष्य शिव, ब्रह्मा और इन्द्र जैसे देवताओं के स्थान हासिल कर लेता है ।

suṇiai īsaru barmā indu.

By hearing His attributes one gets exalted to the status like Shiva (the god of death), Brahmā (the god of creation) and Indra (the god of rain).

ਸੁਣਿਐ ਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਣ ਮੰਦੁ ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਵੀ ਮੂੰਹੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ।

ਸੁਣਿਐ ਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਣ ਮੰਦੁ ।

परमात्मा के गुण सुनने के बाद बुरे लोग भी उसकी सराहना करने लग जाते हैं ।

suṇiai mukhi sālāhaṇ mandu.

By hearing His attributes even bad persons start praising Him.

ਸੁਣਿਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਨਿ ਭੇਦ ॥

ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਭੇਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਨਿ ਭੇਦ ।

उसका नाम सुनने से शरीर और मन को वश में करने के तरीके व शरीर के अन्दरूनी भेदों का ज्ञान हो जाता है ।

suṇiai jog jugati tani bhed.

By hearing His name one comes to know the methods to control body and mind and also comes to know the inner secrets of body.

ਸੁਣਿਐ ਸਾਸਤ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵੇਦ ॥

ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ, ਸਿਮਰਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਵੇਦਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਸਾਸਤ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਵੇਦ ।

उसकी स्तुति सुनने से शास्त्रों, स्मृतियों और वेदों का ज्ञान हो जाता है ।

suṇiai sāsāt simriti ved.

By hearing His name the Shastras, Smritis and Vedas are understood.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ।

हे नानक ! भक्तों के मन में हमेशा आनन्द रहता है ।

nānak bhagtā sadā vigāsu.

O Nānak ! The minds of devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੯॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਜਸ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਪਾਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ।

प्रभु का यश सुनने से दुखों और पापों का नाश हो जाता है ।

suṇiai dūkh pāp kā nāsu.

By hearing His praise sorrows and sins get wiped off.

ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਜਸ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸੱਚ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ ।

परमात्मा का यश सुनने से सत्य, संतुष्टि और सच्चे ज्ञान की प्राप्ति होती है ।

suṇiai satu santokhu giānu.

By hearing His praise truthfulness, contentment, and true knowledge is obtained.

ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਜਿੰਨਾਂ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ ।

ਉਸ ਦੀ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਸੁਣਨੇ ਤੇ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਜਿਤਨਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

suniai aṭhsaṭhi kā isnānu.

Hearing His praise is equal to bathing at sixty eight holy places.

ਸੁਣਿਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇੱਜ਼ਤ-ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ।

ਉਸਦੀ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਸੁਣਨੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਤੇ ਇਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

suniai paṛi paṛi pāvahi mānu.

While hearing and reading about God's attributes one gains respect.

ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ।

ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਸੁਣਨੇ ਤੇ ਮਨੁ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਤੇ ਧਿਆਨ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

suniai lāgai sahij dhiānu.

By listening His praise mind gets easily fixed in poised meditation.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਭਕਤਾਂ ਦੇ ਮਨ ਤੇ ਸਦਾ ਆਨੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

nānak bhagtā sada vigāsu.

○ Nānak ! The minds of devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੧੦॥

ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਜਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਪਾਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਸੁਣਿਐ ਦੁੱਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ।

उस प्रभु के यश को सुनने से दुखों और पापों का नाश होता है।

suniai dūkh pāp kā nāsu.

By hearing His praise sorrows and sins get wiped off.

ਸੁਣਿਐ ਸਰਾ ਗੁਣਾ ਕੇ ਗਾਹ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਉੱਪਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਸਰਾ ਗੁਣਾ ਕੇ ਗਾਹ।

वाहਿगुरु के नाम को सुनने से गुणों के सागरों पर विजय प्राप्त हो जाती है।

suniai sarā guṇā ke gāh.

By hearing God's name one attains victory over the oceans of virtues.

ਸੁਣਿਐ ਸੇਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਵਿਦਵਾਨ, ਪੀਰ (ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਆਗੂ), ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਰਗੀ ਪਦਵੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਸੇਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹ।

प्रभु के गुणों को सुन कर मनुष्य विद्वान्, आध्यात्मिक गुरु व बादशाह जैसी पदवी हासिल कर लेता है।

suniai sekh pīr pātisāh.

By hearing His praise one attains the status like a scholar, spiritual guide and even an emperor.

ਸੁਣਿਐ ਅੰਧੇ ਪਾਵਹਿ ਰਾਹੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਦਮੀ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਵਲ ਜਾਣ ਦਾ ਰਾਹ ਲੱਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਅੰਧੇ ਪਾਵਹਿ ਰਾਹੁ।

प्रभु का नाम सुन कर आध्यात्मिक तौर पर अन्धा मनुष्य भी प्रभु की तरफ

जाने का रास्ता ढूँढ लेता है।

suniai andhe pāvahi rāhu.

By hearing His praise even the spiritually blind finds the path towards God.

ਸੁਣਿਐ ਹਾਥ ਹੋਵੈ ਅਸਗਾਹੁ ॥

परमात्मा की सिफत सुਣਨ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਅਪਹੁੰਚ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵੀ ਹੱਥ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਹਾਥ ਹੋਵੈ ਅਸਗਾਹੁ।

परमात्मा की स्तुति सुनने से सागर का अपहूँच खज़ाना भी हाथ में आ जाता है।

suniai hāth hovai asgāhu.

By hearing His praise even the unfathomable treasure of ocean can be reached.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਭਗਤ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ।

हे नानक ! प्रभु के भक्तों के मन में हमेशा आनन्द रहता है।

nānak bhagtā sadā vigāsu.

O Nānak ! The minds of devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੧੧॥

ਉਸ ਦਾ ਜਸ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ।

उसका यश सुनने से दुखों और पापों का नाश होता है।

suniai dūkh pāp kā nāsu.

By hearing His praise sorrows and sins get wiped off.

ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ।

मंने की गति कही न जाइ।

जो गुरु की शिक्षा सुन कर उस को अपने जीवन में अपनाता है उसकी सथिति बयान ही नहीं की जा सकती।

manne kī gati kahī na jāi.

The person who listens and obeys the commandments of the Gurū, his state can not be described.

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪਛੁਤਾਉਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

जे को कहै पिछै पछुताइ।

अगर कोई उसके बारे में कुछ कहने की कोशिश भी करता है तो आखिर में उसे पछताना ही पड़ता है।

je ko kahai pichhai pachhutāi.

If somebody tries to say something about the believer he repents afterwards.

ਕਾਗਦਿ ਕਲਮ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰੁ ॥

संसार विच कौही औसा कागज़, कलम ज़ां लिखारी नहीं है।

कागदि कलम न लिखणहारु।

संसार में ऐसा कोई कागज़, कलम या लिखने वाला नहीं है।

kāgadi kalam na likhaṇhāru.

There is no paper, pen or writer in the whole world.

मंने का बहि करनि वीचारु ॥

जो बैठ के प्रभु के हुक्म नੂੰ मंनन वाले बारी क़ुछ कहि ज़ां मुन सके।

मंने का बहि करनि वीचारु।

जो बैठ कर के प्रभु के हुक्म को मानने वाले के बारे में चर्चा कर सके।

manne kā bahi karani vīchāru.

Who can sit to ponder upon the virtues of the faithful.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਬੇਲਾਗਾ ਹੈ ।

ਏਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਇਤਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਅਮਿੱਗ ਹੈ ।

aisā nāmu niranjanu hoi.

God's name is so pure and aloof.

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੨॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਹਿਣੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਯੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ।

ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਹਨੇ ਮੇਂ ਰਹ ਕਰ ਨਾਮ ਸਮਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਇਸਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਵਹੀ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ।

je ko manni jānai mani koi.

He who listens to gurū's teachings only that faithful mind knows about It's purity and aloofness.

ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ।

ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਨ ਕਾ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਜੁੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸ ਮੇਂ ਜ਼ਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ।

mannai surti hovai mani budhi.

Guided by faith the mind contemplates on the name of God and with that it gets illumined with the Divine wisdom.

ਮੰਨੈ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਮੰਨੈ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ।

ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਹਨੇ ਮੇਂ ਚਲ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਮਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਸ ਕੋ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਜ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ।

mannai sagal bhavan kī sudhi.

The faithful attains the knowledge of the whole world.

ਮੰਨੈ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਨਾ ਖਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਸਹਿਣੇ ਪੈਂਦੇ ।

ਸੰਨੈ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਨਾ ਖਾਝ।

ਗੁਰੂ ਦਾ ਕਹਾ ਸਾਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਇਸ ਜੀਵਨ ਮੇਂ ਔਰ ਇਸ ਜੀਵਨ ਕੇ ਬਾਦ ਮੀ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਸਹਨੇ ਪਛਤੇ ।

mannai muhi choṭā nā khāi.

The faithful never has to suffer in this life and in the life after death.

ਮੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਮੌਤ ਦੇ ਦੂਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ।

ਸੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਝ।

ਗੁਰੂ ਦਾ ਕਹਾ ਸਾਨੇ ਵਾਲਾ ਧਮਦੂਤ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ।

mannai jam kai sāthi na jāi.

The believer who follows the guru does not go with the messenger of death.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ।

ਏਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਝ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਇਤਨਾ ਪਾਵਨ ਹੈ ।

aisā nāmu niranjanu hoi.

God's name is so pure and aloof.

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੩॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਹਿਣੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਯੈ ਮਨਿ ਕੋਝ।

जो गुरु के कहने में रह कर नाम स्मरण करता है इसके बारे में केवल वही जान सकता है।

je ko manni jānai mani koi.

He who listens to the gurū's teachings and recites God's name only that faithful mind knows about it.

ਮੰਨੈ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਸੰਨੈ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਝ।

ਗੁਰੂ का कहना मानने वाले के रास्ते में कोई रुकावट नहीं आती।

mannai mārangi thāk na pāi.

He who listens to the gurū's order never faces any obstacle upon his spiritual path.

ਮੰਨੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਜਾਇ ॥

ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਨਾਮ ਕਮਾ ਕੇ ਇਜ਼ਤ ਨਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਨੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਜਾਝ।

ਗੁਰੂ का हुकम मानने वाला संसार में नाम कमा कर इज्जत के साथ वाहिगुरू के घर जाता है।

mannai pati sio pargatu jāi.

He who obeys the gurū goes from this world with honour after earning a good name.

ਮੰਨੈ ਮਗੁ ਨ ਚਲੈ ਪੰਥੁ ॥

ਗੁਰੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸੰਸਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਤਿਆਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ।

ਸੰਨੈ ਮਗੁ ਨ ਚਲੈ ਪੰਥੁ।

गुरु में विश्वास करने वाला धर्म के संसारी और कर्मकाण्डी रास्तों पर नहीं चलता।

mannai magu na chalai panthu.

The follower of the gurū never follows the wordly as well as

ritualistic religious paths.

ਮੰਨੈ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਬੰਧੁ ॥

ਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਧਰਮ; ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਸੰਨੈ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਬੰਧੁ ।

ਗੁਰੂ ਕਾ ਕਹਨਾ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਸੰਬੰਧ ਕੇਵਲ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ; ਸਤਲਬ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਮਰਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ।

mannai dharam seti sanbandhu.

The follower of the gurū's teachings has relation only with the will of God (dharma) and that is the love for God and the path of righteousness.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ।

ਏਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਇਤਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ।

aisā nāmu niranjanu hoi.

God's name is so pure and aloof.

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੪॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਹਿਣੇ ਵਿਚ ਚੱਲਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਯੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ।

ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਕਹਨੇ ਮੇਂ ਚਲ ਕਰ ਨਾਮ ਸਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਉਸੀ ਕਾ ਮਨ ਹੀ ਇਸੇ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ।

je ko manni jānai mani koi.

He who listens to the gurū's teachings and recites God's name only that faithful mind knows about it.

ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।
 ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਸੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ।

ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੁਕਤੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

mannai pāvahi mokhu duāru.

The follower of the gurū's teachings attains the door of salvation.

ਮੰਨੈ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

ਮੰਨੈ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਪਰ ਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਰਸਤੇ ਪਰ ਭਾਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

mannai parvārai sādharu.

The follower supports and guides his family on the right path of God.

ਮੰਨੈ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਲਾ ਆਪ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਮੰਨੈ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਲਾ ਆਪ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

mannai tarai tāre guru sikh.

The believer himself attains salvation with the help of the true the gurū and helps others on the path of salvation.

ਮੰਨੈ ਨਾਨਕ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਉਹ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤੇ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਭਟਕਦੇ ਨਹੀਂ ਫਿਰਦੇ ।

ਮੰਨੈ ਨਾਨਕ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖ ।

ਜੋ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਉਹ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤੇ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਭਟਕਦੇ ਨਹੀਂ ਫਿਰਦੇ ।

mannai nānak bhavahi na bhikh.

Those who obey the gurū's commands do not roam about in

search of alms.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ।

ਏਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ।

aisā nāmu niranjanu hoi.

God's name is so pure and aloof.

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੫॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਹਿਣੇ ਵਿਚ ਚੱਲਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਉਸੇ ਦਾ ਮਨ ਹੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਐ ਮਨਿ ਕੋਇ ।

ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਹਨੇ ਮੇਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਉਸੀ ਦਾ ਮਨ ਹੀ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ।

je ko manni jānai mani koi.

He who listens to the guru's teachings only that faithful mind knows about that.

ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹੀ ਉਸ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਉਹੀ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੁ ।

ਜਿਨ ਦੀ ਭਕਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਹੀ ਉਸਦੇ ਚੁਨੇ ਹੁਏ ਮਨੁੱਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ । ਵਹੀ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮੇਂ ਵੱਡੇ ਪਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ।

panch parvāṇ panch pardhānu.

The believers are the elected people of God. In God's sight they hold the eminent positions.

ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਸਨਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ।

उन्हें का ही उसके दरबार में सम्मान होता है।

panche pāvahi dargahi mānu.

They are honoured in the court of God.

ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ ॥

ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਦਰਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਹੀ ਸੋਭਦੇ ਹਨ ।

ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ।

ਰਾਜਾओं के दरबारों में भी वाहਿगुरु के चुने हुए मनुष्य ही शोभा देते हैं।

panche sohahi dari rājānu.

Those elects of God look beauteous in the courts of the kings.

ਪੰਚਾ ਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਮਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਪੰਚਾ ਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ।

इन प्रभु के चुने हुए मनुष्यों का मन हमेशा एक वाहਿगुरु के स्मरण में ही विलीन रहता है।

panchā kā guru eku dhiānu.

These elects of God always remain absorbed in the true name of God.

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜਿੰਨਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕਹੇ ਜਾਂ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ।

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ।

जितना भी कोई प्रभु के कार्यों के बारे में कहे या उसके बारे में सोच-विचार करे।

je ko kahai karai vichāru.

As much as one may say and think upon God's acts.

ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥

ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗਿਣਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ।

ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ।

पर प्रभु के किये हुए कार्यों की गिनती ही नहीं की जा सकती ।

karte kai karaṇai nāhī sumāru.

But there is no counting of the acts of the Creator.

ਧੌਲੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ ॥

ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬਲਦ ਅਸਲ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੋ ਦਇਆ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ।

धौलु धरमु दइआ का पूतु।

धरती के नीचे वाला जो बैल है असल में वह वाहिगुरू का हुक्म है जो दया में से पैदा हुआ ।

dholu dharamu daiā kā pūtu.

The bull under the earth in reality is the Divine ordinance, which is born out of compassion.

ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਸਬਰ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਸੰਭਾਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ।

संतोखु थापि रखिआ जिनि सूति।

जिसने संताप के साथ धरती को ठीक-ठाक संभाल रखा है ।

santokhu thāpi rakhiā jini sūti.

Who is patiently holding the earth in order.

ਜੇ ਕੋ ਬੁਝੈ ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਵੇ ਉਹੀ ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰਨ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

जे को बुझै होवै सचिआरु।

अगर कोई इस सच्चाई को समझ ले तो वही सत्य के रास्ते पर चलने के योग्य हो सकता है ।

je ko bujhai hovai sachiāru.

If someone understands this reality only that one is capable to enter into the real path of the Truth.

ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ ॥

ਬੈਲ ਉਪਰ ਕਿਨਾਂ ਭਾਰ ਹੈ ।

ਧਵਲੈ ਤਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ ।

ਬੈਲ ਦੇ ਉਪਰ ਕਿਤਨਾ ਬੋਝ ਹੈ ।

dhavalai ūpari ketā bhāru.

How much load is there upon the bull.

ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ॥

ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ, ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਅਣਗਿਣਤ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ ।

ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ।

ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅਲਾਵਾ ਔਰ ਵੀ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ ਔਰ ਆਗੇ-ਆਗੇ ਅਨਗਿਣਤ ਵੀ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ ।

dharatī horu parai horu horu.

Beyond the earth there are other earths and beyond and beyond there are many more.

ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ ॥

ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਹੇਠੋਂ ਸਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ ।

ਤਾਂ ਵਹ ਫਿਰ ਕੌਨ ਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨੀਚੇ ਸੇ ਉਨਕੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿਏ ਹੁਏ ਹੈ ।

tiste bhāru talai kavanu joru.

What is that power which supports them from under neath.

ਜੀਅ ਜਾਤਿ ਰੰਗਾ ਕੇ ਨਾਵ ॥

ਕਈ ਜਾਤਾਂ, ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ।

ਜੀਅ ਜਾਤਿ ਰੰਗਾ ਕੇ ਨਾਵ ।

ਕਈ ਜਾਤਾਂ, ਰੰਗਾਂ ਔਰ ਨਾਮਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ।

jīa jāti rangā ke nāv.

The creatures of many kinds, colours and names.

ਸਭਨਾ ਲਿਖਿਆ ਵੁੜੀ ਕਲਾਮ ॥

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵਗਦੀ ਹੋਈ ਕਲਮ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਭਾਵ; ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਹੁਕਮ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ।

सभना लिखिआ वुड़ी कलाम।

उन सब को प्रभु की चलती हुई कलम ने लिखा; मतलब प्रभु के एक ही हुक्म ने पैदा किया ।

sabhanā likhiā vuṛi kalām.

Were all written by the flowing pen of God; that means God's single order created them all.

ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ ।

एहु लेखा लिखि जाणै कोइ।

अगर कोई इस गिनती को लिखना जानता हो ।

ihu lekhā likhi jāṇai koi.

If somebody knows to write this account.

ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਕੇਤਾ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਣੇ ਕਿ ਲਿਖ ਕੇ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ।

लेखा लिखिआ केता होइ।

तो वो जान जाए कि यह गिनती लिख कर कितनी हो जाएगी ।

lekhā likhiā ketā hoi.

Then he would know that how much the count would be in writing.

ਕੇਤਾ ਤਾਣੁ ਸੁਆਲਿਹੁ ਰੂਪੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾਂ ਸੋਹਣਾਂ ਉਸ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ।

केता ताणु सुआलिहु रूपु।

प्रभु में कितनी शक्ति और कितना सुन्दर उसका रूप है ।

ketā tāṇu suālihu rūpu.

How much power is with God and how beauteous is His form.

ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਕੌਣੁ ਕੂਤੁ ॥

ਕੋਈ ਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਹਨ ।

ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਐ ਕੌਯੁ ਕੂਤੁ।

ਕੋਈ ਕਿਆ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਪਾਸ ਕ੍ਰਪਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਭੰਡਾਰ ਹਨ ।

keti dāti jāṇai kaṇu kūtu.

Who can guess about the blessings which are with God.

ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ ॥

ਰੱਬ ਨੇ ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਪਾਸਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ।

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਏਕ ਹੀ ਅੱਖਰ ਬੋਲ ਕਰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

kītā pasāo eko kavāo.

God expanded the creation after uttering only one word.

ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥

ਉਸੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਚੱਲ ਪਈਆਂ ।

ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ।

ਉਸੀ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਲਾਖੌਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਚਲ ਪਈਆਂ ।

tis te hoe lakh dariāo.

Lacs of streams of life flew from that word.

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣੁ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਮੇਰੀ ਕੀ ਤਾਕਤ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਾਂ ।

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣੁ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ।

ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਤਾਕਤ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਾਂ ।

qudarati kavan kahā vīchāru.

O God ! What might have I to express about You.

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ।

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ।

ਮੈਂ तो एक बार भी तुम्हारे ऊपर कुर्बान होने के काबिल नहीं हूँ ।

vāriā na jāvā ek vār.

I am not able to be sacrificed upon You even for once.

ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ! ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਠੀਕ ਕੰਮ ਹੈ ।

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਝੈ ਭਲੀ ਕਾਰ ।

हे परमात्मा ! जो तुम्हें अच्छा लगता है वही ठीक काम है ।

jo tudhu bhāvai sāi bhalī kār.

O God ! What pleases You is good persuit.

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੬॥

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ।

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ।

हे ! आकार रहित वाहिगुरू ! तूँ सदा स्थिर रहने वाला है ।

tū sadā salāmati niraṅkār.

You O Formless God ! Are ever lasting.

ਅਸੰਖ ਜਪ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ।

ਅਸੰਖ ਜਪ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ।

हे प्रभु ! तुम्हें याद करने के और तुम्हें प्यार करने के अनेकों तरीके हैं ।

asaṅkh jap asaṅkh bhāo.

There are innumerable ways to remember and innumerable are the ways to love You.

ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਅਸੰਖ ਤਪ ਤਾਉ ॥

ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਖਤ ਤਪਸਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ

ਅਣਗਿਣਤ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ।

असंख पूजा असंख तप ताउ ।

भक्ति करने के भी अनगिनत तरीके हैं और कठिन तपस्या करने के भी अनगिनत तरीके हैं ।

asaṅkh pujā asaṅkh tap tāo.

There are innumerable ways of worship and innumerable ways to practice strict penance.

ਅਸੰਖ ਗਰੰਥ ਮੁਖਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਐਸੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਜੁਬਾਨੀ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

असंख ग्रंथ मुखि वेद पाठ ।

अनगिनत ऐसे लोग हैं जो ग्रन्थों और वेदों का जुबानी पाठ करते हैं ।

asaṅkh granth mukhi ved pāṭh.

Innumerable are the people who orally remember the scriptures and recite the Vedas.

ਅਸੰਖ ਜੋਗ ਮਨਿ ਰਹਹਿ ਉਦਾਸ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਯੋਗ ਸਾਧਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ।

असंख जोग मनि रहहि उदास ।

अनगिनत ऐसे लोग हैं जो योग साधना करके अपने मन को संसार के बन्धनों से मुक्त रखते हैं ।

asaṅkh jog mani rahahi udās.

Innumerable are the ascetics who keep their minds away from the bondages of the world.

ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

असंख भगत गुण गिआन वीचार ।

अनगिनत ही प्रभु की भक्ति करने वाले हैं जिनको उसके गुणों की समझ आ गई और वह उन्हें दूसरों के साथ बांटते हैं।

asaṅkh bhagat guṇ giān vīchār.

Innumerable are Your devotees who have knowledge about Your attributes and discuss their views with others.

ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਅਸੰਖ ਦਾਤਾਰ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਆਚਰਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।

असंख सती असंख दातार।

अनगिनत ही सच्चे सुच्चे आचरण वाले हैं और अनगिनत ही दान करने वाले हैं।

asaṅkh satī asaṅkh dātār.

Innumerable are the chaste and innumerable are the alms givers.

ਅਸੰਖ ਸੂਰ ਮੁਹ ਭਖ ਸਾਰ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਸੂਰਮੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹਾਂ ਤੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਸਹਿੰਦੇ ਹਨ।

असंख सूर मुह भख सार।

अनगिनत ही योद्धा हैं जो अपने मुखों पर लोहे के शस्त्रों का प्रहार सहन करते हैं।

asaṅkh sūr muh bhakh sār.

Innumerable are brave men who bear blows of steel weapons on their faces.

ਅਸੰਖ ਮੋਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤਾਰ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਐਸੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਚੁਪ-ਚਾਪ ਰਹਿ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

असंख मोनि लिव लाइ तार।

अनगिनत ऐसे लोग हैं जो चुप-चाप रह कर लगातार प्रभु प्रेम में विलीन रहते हैं।

asaṅkh moni liv lāi tār.

Innumerable are the people who remain silent and are continuously engrossed in the loving memory of God.

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਮੇਰੀ ਕੀ ਤਾਕਤ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਾਂ ।

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ।

ਮੇਰੀ ਕੀ ਤਾਕਤ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕੂੰ ।

qudarati kavaṇ kahā vichāru.

What might have I to express about You.

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ।

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ।

ਮੈਂ ਤਾਂ ਏਕ ਵਾਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ।

vāriā na jāvā ek vār.

I am not able to be sacrificed upon You even for once.

ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ! ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਠੀਕ ਕੰਮ ਹੈ ।

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ।

ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ! ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਚਲਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਵही ਭਲਾ ਕਾਮ ਹੈ ।

jo tudhu bhāvai sāi bhalī kār.

O God ! What pleases You is good pursuit.

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੭॥

ਹੇ ਅਕਾਰ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ।

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ।

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ।

tū sadā salāmati nirāṅkār.

You O Formless God ! Are ever lasting.

ਅਸੰਖ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਮੂਰਖ ਹਨ ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਅਕਲ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹਨ ।

ਅਸੰਖ ਸੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ।

ਅਨਗਿਣਤ ਹੀ ਏਸੇ ਲੋਗ ਹੈਂ ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਅਕਲ ਸੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੈਂ ।

asaṅkh mūrakh andh ghor.

Innumerable are foolish, totally blind of wisdom.

ਅਸੰਖ ਚੋਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਚੋਰ ਹਨ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਅਸੰਖ ਚੋਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ।

ਅਨਗਿਣਤ ਹੀ ਚੋਰ ਹੈਂ ਜੋ ਦੂਸਰੀਂ ਕਾ ਹਿੱਸਾ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ।

asaṅkh chor harāmkehr.

Innumerable are thieves who live on other's share.

ਅਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਜੋਰ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਅਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਜੋਰ ।

ਅਨਗਿਣਤ ਹੀ ਏਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਧਕਕੇ ਸ਼ਾਹੀ ਸੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ।

asaṅkh amar kari jāhi jor.

Innumerable are the people who go from here after ruling with force.

ਅਸੰਖ ਗਲਵਢ ਹਤਿਆ ਕਮਾਹਿ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਦੂਜੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਗਲਾ ਕੱਟ ਕੇ ਪਾਪ ਕਮਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਅਸੰਖ ਗਲਵਢ ਹਤਿਆ ਕਮਾਹਿ ।

ਅਨਗਿਣਤ ਹੀ ਏਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਜੀਵੀਂ ਕਾ ਗਲਾ ਕਾਟ ਕਰ ਪਾਪ ਕਮਾਤੇ ਹੈਂ ।

asaṅkh galvaḍh hatiā kamāhi.

Innumerable commit sin after cutting throat of other creatures.

ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਐਸੇ ਹਨ ਜੋ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ।

अनगिनत ही ऐसे हैं जो पाप करते हैं और पाप करके इस संसार से चले जाते हैं ।

asaṅkh pāpī pāpu kari jāhi.

Innumerable are the sinners who go from this world after committing sins.

ਅਸੰਖ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਫਿਰਾਹਿ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਝੂਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਹੀ ਭਟਕਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਅਸੰਖ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਫਿਰਾਹਿ ।

अनगिनत ही झूठे लोग हैं जो झूठ के रास्ते पर ही भटकते हैं ।

asaṅkh kūṛiār kūṛe phirāhi.

Innumerable are the liars who wander on the path of falsehood.

ਅਸੰਖ ਮਲੇਛ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਬੇਹੱਦ ਗੰਦੇ ਜੀਵ ਹਨ ਜੋ ਗੰਦਗੀ ਹੀ ਖਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਅਸੰਖ ਮਲੇਛ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ।

अनगिनत ही गन्दे जीव हैं जो गन्दगी ही खाये जा रहे हैं ।

asaṅkh malechh malu bhakhi khāhi.

Innumerable are the impure creatures who are eating filth.

ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਰੁ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ।

ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਰੁ ।

अनगिनत ही दूसरों की बुराई करने वाले हैं जो दूसरों के पापों का बोझ अपने सिर पर लेते हैं ।

asaṅkh nindak siri karahi bhāru.

Innumerable are the back-biters who take the load of others' sins on their heads.

ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਨਾਨਕ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਮਝ ਕੇ ਇਹ ਵਰਨਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ।

ਨਿਮਨ ਨਾਨਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਕਰ ਵਰਣਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

nānak nīch kahai vīchāru.

The humble Nānak is speaking after understanding this way.

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ।

ਗਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ।

ਮੈਂ ਤਾਂ ਏਕ ਵਾਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੂੰ।

vāriā na jāvā ek vār.

I am not able to be sacrificed upon You even for once.

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ! ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਠੀਕ ਕੰਮ ਹੈ।

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ।

ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ! ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਛਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਵही ਭਲਾ ਕਾਰਜ ਹੈ।

jo tudhu bhāvai sāi bhali kār.

O God ! What pleases You is good pursuit.

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੮॥

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ।

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।

tū sadā salāmati nirāṅkar.

You O Formless God ! Are ever lasting.

ਅਸੰਖ ਨਾਵ ਅਸੰਖ ਥਾਵ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਤੇਰੇ ਸਥਾਨ ਹਨ।

ਅਸੰਖ ਨਾਵ ਅਸੰਖ ਥਾਵ।

ਅਨਗਿਣਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਨਗਿਣਤ ਤੇਰੇ ਸਥਾਨ ਹਨ।

asaṅkh nāv asaṅkh thāv.

Innumerable are Your names and innumerable are Your places.

ਅਗੰਮ ਅਗੰਮ ਅਸੰਖ ਲੋਅ ॥

ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਅਣਗਿਣਤ ਹੋਰ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਅਗੰਮ ਅਗੰਮ ਅਸੰਖ ਲੋਅ ।

ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਕ ਅਨਗਿਨਤ ਹੀ ਐਸੇ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

agamm agamm asaṅkh loa.

Far and far innumerable are the worlds which cannot be reached.

ਅਸੰਖ ਕਹਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ॥

ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੇਰੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਗਿਣਤ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਸਿਰ ਤੇ ਪਾਪ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੈ ।

ਅਸੰਖ ਕਹਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ।

ਧਰਤੀਆਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੇਰੀ ਧਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਗਿਣਤ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਸਿਰ ਤੇ ਪਾਪ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੈ ।

asaṅkh kahahi siri bhāru hoi.

Even to call Your worlds innumerable is like taking the burden of sins on head.

ਅਖਰੀ ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥

ਲਫਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਅਖਰੀ ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ।

ਕੇਵਲ ਅਖਰਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖਰਾਂ ਦੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

akharī nāmu akharī sālāh.

Through words His name is uttered and through words He is praised.

ਅਖਰੀ ਗਿਆਨੁ ਗੀਤ ਗੁਣ ਗਾਹ ॥

ਲਫਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਅਖਰੀ ਗਿਆਨੁ ਗੀਤ ਗੁਣ ਗਾਹ।

ਅਖਰੀਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜ਼ਾਨ ਹਾਸਿਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖਰੀਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ।

akhari giānu gīt guṇ gāh.

Through words God's knowledge is obtained and through words the songs of His praise are sung.

ਅਖਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਬਾਣਿ ॥

ਲਫਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਅਖਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਬਾਣਿ।

ਅਖਰੀਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵਾਣੀ ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

akhari likhanu bolanu bāni.

Through words the sacred language of God is written and spoken.

ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾਣਿ ॥

ਲਫਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾਣਿ।

ਅਖਰੀਂ ਦੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਉਸਦੀ ਭਾਗਤ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

akharā siri sanjogu vakhāni.

Through the words the destiny of creatures is written on their foreheads.

ਜਿਨਿ ਏਹਿ ਲਿਖੇ ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਨਾਹਿ ॥

ਪਰ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਹਨ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਕਿਸਮਤ ਦੇ ਇਹ ਅੱਖਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਹ ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ।

ਜਿਨਿ ਏਹਿ ਲਿਖੇ ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਨਾਹਿ।

ਲੇਕਿਨ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਹਨ ਉਸਦੇ ਅਪਣੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਕਿਸਮਤ ਦੇ ਇਹ ਅੱਖਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਹ ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ।

jini ihi likhe tisū siri nāhi.

But God Who has written these words Himself does not bear

the words of destiny upon His forehead, He is beyond the bondage of these words.

ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ ਪਾਹਿ ॥

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਪਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ ਪਾਹਿ ।

ਜੈਸੇ-ਜੈਸੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਵੈਸੇ-ਵੈਸੇ ਜੀਵ ਅਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਪਾਏ ਹਨ ।

jiv phurmāi tiv tiv pāhi.

As He ordains so do the creatures bear the fruits of their deeds.

ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ॥

ਜਿੰਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉੰਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ।

ਜਿਤਨਾ ਸੰਸਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਤਨਾ ਹੀ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਫੈਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

jetā kitā tetā nāo.

As broad is the creation expanded by God so is His name manifested.

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

vinu nāvai nāhi ko thāo.

No place is without the name of God.

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਐਸੀ ਮੇਰੀ ਕੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਾਂ ।

ਕੁਦਰਤਿ ਕਥਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ।

ऐसी मेरी क्या ताकत है कि मैं तेरे बारे में वर्णन कर सकूँ ।

qudarati kavan kahā vīchāru.

What might have I to express about You.

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ।

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ।

ਮੈਂ तो एक बार भी तुम्हारे ऊपर कुर्बान होने के काबिल नहीं हूँ ।

vāriā na jāvā ek vār.

I am not able to be sacrificed upon You even for once.

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ! ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਹੈ ।

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ।

हे परमात्मा ! जो तुम्हें अच्छा लगता है वही भला कार्य है ।

jo tudhu bhāvai sāi bhalī kār.

O God ! What pleases You is a good pursuit.

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੯॥

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ।

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ।

हे आकार रहित वाहिगुरु ! तू सदा स्थिर रहने वाला हैं ।

tū sadā salāmati nirāṅkār.

You O Formless God ! Are ever lasting.

ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ॥

ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਗੰਦਾ ਕਰ ਲਈਏ ।

ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ।

अगर हम हाथ पैर और शरीर गंदे कर लें ।

bhariāi hathu pairu tanu deh.

If we make our hands, feet and body dirty.

ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ ॥

ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਉੱਤਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ ।

ਤੋ ਪਾਣੀ ਦੇ ਧੋਣੇ ਦੇ ਮਿੱਟੀ ਉਤਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

paṇī dhotai utarasu kheh.

Then the dirt gets washed away with water.

ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਕਪੜਾ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲ ਗੰਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ।

ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ ।

ਅਗਰ ਕਪੜਾ ਪਿਸ਼ਾਬ ਲਗਣੇ ਦੇ ਗੰਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ।

mūt palitī kapaṛu hoi.

If cloth gets fouled with urine.

ਦੇ ਸਾਬੁਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ ॥

ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਧੋਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਦੇ ਸਾਬੁਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ ।

ਤੋ ਉਸਨੂੰ ਸਾਬੁਣ ਦੇ ਸਾਥ ਧੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

de sabūṇu laīai ohu dhoi.

Then that can be washed with soap.

ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਜੇ ਮਨ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇ ।

ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ।

ਅਗਰ ਮਨ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਸੈਲ ਦੇ ਭਰ ਜਾਵੇ ।

bhariāi mati pāpā kai sangi.

If mind is fouled with sins.

ਓਹੁ ਧੋਏ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥

ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਕੇ ਧੋਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ओहु धोपै नावै कै रंगि ।

तो उसको प्रभु के नाम के रंग में विलीन हो कर धोया जा सकता है ।

ohu dhopai nāvai kai rangi.

Then that can be washed away by being absorbed in the name of God.

ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ ॥

ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਇਹ ਸਭ ਕਹਿਣ ਦੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ।

पुन्नी पापी आखणु नाहि ।

अच्छे लोग और बुरे लोग यह सब कहने भर की बातें ही नहीं हैं ।

punni pāpī ākhaṇu nāhi.

Virtuous and vicious; these are not the empty words just to speak out.

ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ ॥

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਥੋਂ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ।

करि करि करणा लिखि लै जाहु ।

इस संसार में कर्म कर-कर के आप यहां से उन कर्मों को लिखती रूप में अपने साथ ले जाते हो ।

kari kari karaṇā likhi lai jāho.

After doing your deeds in this world you take them along in written form when you leave the world.

ਆਪੇ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ ॥

ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਵੀ ਆਪ ਹੀ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ।

आपे बीजि आपे ही खाहु ।

अपने किये हुए कामों का फल भी खुद ही भुगतना पड़ता है ।

āpe bijī āpe hī khāho.

We have to bear the consequences of our deeds.

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ ॥੨੦॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

nānak hukamī āvaho jāho.

O Nānak ! With God's will one comes in this world and goes from here.

ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥

ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣ, ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਨ, ਜੀਵਾਂ ਤੇ ਦਇਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ।

ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ।

ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣ, ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਨ, ਜੀਵਾਂ ਤੇ ਦਇਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ।

tīrathu tapu daiā datu dānu.

With Pilgrimage, austerities, compassion and charity.

ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ॥

ਅਗਰ ਕੋਈ ਇਸ ਤੋਂ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਤਿਲ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ।

ਅਗਰ ਕੋਈ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਤਿਲ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

je ko pāvai til kā mānu.

If they bring any honour that is equal to only a sesame seed.

ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸਾਇਆ ।

ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਤ ।

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਾ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰ ਤਸਕੋ ਮਾਨਾ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਕੋ ਅਪਨੇ
ਹੁਦੈ ਮੈਂ ਬਸਾਇਆ ।

suṇiā manniā mani kītā bhāo.

The one who listened and followed the teachings of the gurū
and settled in his mind the love of God.

ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥

ਉਸ ਨੇ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਮਲ-ਮਲ ਕੇ ਨਹਿਣ ਜਿੰਨੀ ਸੁੱਧੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ
ਲਈ ।

ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ।

ਤਸਨੇ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ ਮਲ-ਮਲ ਕਰ ਨਹਾਨੇ ਜਿਤਨੀ ਸ਼ੁੱਧਿ ਅਪਨੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰ ਲੀ ਹੈ ।

antargati tīrath mali nāo.

He has attained the complete purification from within, which is
equal to bathing at holy places.

ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਸਾਰੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਗੁਣ ਹਨ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ।

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਸਾਰੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਗੁਣ ਹਨ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

sabhi guṇ tere mai nāhī koi.

O God ! All the noble qualities are Your's I have none.

ਵਿਨੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕੀਤਿਆਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ।

ਵਿਨੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ।

ਅੱਛੇ ਕੰਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ।

vinu guṇ kīte bhagati na hoi.

Without doing good deeds devotion to God cannot take place.

ਸੁਆਸਤਿ ਆਥਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਮਾਇਆ ਹੈ, ਆਪ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈ ।

ਸੁਅਸਤਿ ਆਥਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਤ ।

ਮੇਰਾ ਚਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਮਾਯਾ ਹੈ, ਆਪ ਹੀ ਸ਼ਬਦ—ਰੂਪ ਹੈ ਏਵਾਂ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈ ।

suasti āthi bāṇī barmāo.

My obeisance is to God Who Himself is the world of illusion, Himself the Divine word and Himself Brahmā.

ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ, ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਸਤਿ ਸੁਹਾਯੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਤ ।

ਪਰਮਾਤਮਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਨੇ ਵਾਲੀ ਸਚ੍ਚਾਈ ਹੈ, ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਐਵਰ ਚਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਨੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

sati suhāṇu sadā mani chāo.

God is the eternal reality, most beautiful and His mind always remains in bliss.

ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਣੁ ਕਵਣੁ ਥਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਰੁ ॥

ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਮਾਂ, ਕਿਹੜਾ ਵਕਤ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਵਾਰ ਸੀ ।

ਕਵਯੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਯੁ ਕਵਯੁ ਥਿਤਿ ਕਵਯੁ ਵਾਰੁ ।

ਕਹ ਕੌਨ ਸਾ ਸਮਧ, ਕੌਨ ਸਾ ਵਕਤ ਐਵਰ ਕੌਨ ਸੀ ਤਿਥੀ ਥੀ ।

kavaṇu su velā vakhatu kavaṇu kavaṇ thiti kavaṇu vāru.

What was the time of the day, what moment and what was the date and day.

ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ॥

ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਮੌਸਮ, ਕਿਹੜਾ ਮਹੀਨਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜੀਵ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ ।

ਕਵਯੁ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਯੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ।

वह कौन सा मौसम, कौन सा महीना था जब इस संसार के जीव पैदा हुए।

kavaṇi si rutī māhu kavaṇu jitu hoā ākāru.

What was that season, and what was the month when forms of the world came into being.

ਵੇਲ ਨ ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ ॥

ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਭਾਂਵੇ ਉਹ ਪੁਰਾਣਾਂ ਉੱਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ।

ਵੇਲ ਨ ਪਾਝਿਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ।

ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਭਾਂਵੇ ਉਹ ਪੁਰਾਣਾਂ ਉੱਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ।

vel na pāiā pandatī ji hovai lekhu purāṇu.

The Pandits don't know about that time even if they may be writing essays on Purāṇas.

ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਾਦੀਆ ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥

ਉਸ ਵਕਤ ਦਾ ਪਤਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ (ਕਾਦੀਆਂ) ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਜੋ ਕੁਰਾਨ ਉੱਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਦੇ ਹਨ।

ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਝੋ ਕਾਦੀਆ ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣੁ।

ਉਸ ਵਕਤ ਦਾ ਪਤਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਜੋ ਕੁਰਾਨ ਉੱਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਦੇ ਹਨ।

vakhatu na pāio kādiā ji likhani lekhu Qurāṇu.

The Muslim scholars don't know about that time even if they may be writing essays about Qur'ān.

ਬਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥

ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਦਿਨ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜੋਗੀ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ।

ਬਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ।

ਉਸ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਦਿਨ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜੋਗੀ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ।

thiti vāru nā jogī jāṇai ruti māhu nā koī.

Neither the Yogi nor anybody else knows about the date, day, season and month.

ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥

ਜੋ ਰਚਨਹਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਆਰੰਭ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਕੇਵਲ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ।

ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਤ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ।

ਜੋ ਰਚਨਹਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵਹ ਆਪ ਹੀ ਇਸਦੀ ਰਚਨਾ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਨਦਾ ਹੈ ।

jā karatā sirathī kao sāje āpe jāṇai soī.

The Creator who creates the world only He Himself knows about the time of creation.

ਕਿਵ ਕਰ ਆਖਾ ਕਿਵ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਉ ਵਰਨੀ ਕਿਵ ਜਾਣਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕਹਾਂ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਾਂ, ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਾਂ ।

ਕਿਵ ਕਰਿ ਆਖਾ ਕਿਵ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਉ ਵਰਨੀ ਕਿਵ ਜਾਣਾ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਕੁਝ ਕਹੂੰ, ਕੈਸੇ ਉਸਦੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰੂੰ, ਕੈਸੇ ਉਸਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੂੰ ਐਸੇ ਉਸਦੀ ਜਾਨੂੰ ।

kiv kar ākhā kiv sālāhī kio varanī kiv jāṇā.

How can I say something about God, how can I praise, how can I describe and how can I know Him.

ਨਾਨਕ ਆਖਣਿ ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਇਕ ਦੂ ਇਕੁ ਸਿਆਣਾ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਥੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਧ ਅਕਲਮੰਦ ਹਨ ।

ਨਾਨਕ ਆਖਣਿ ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਇਕ ਦੂ ਇਕੁ ਸਿਆਣਾ ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਕਹਿਣੇ ਕੋ ਤੋ ਸਾਰੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਧਰਮ ਤੋਂ ਏਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਕਲਮੰਦ ਹਨ ।

nānak ākhaṇi sabhu ko ākhai ik dū iku siāṇā.

O Nānak ! All profess to express about Him, each claims to be

wiser than the other.

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥

ਮਾਲਿਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣ ਵੀ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਸਭ ਕੁਝ ਉਸੇ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ।

ਮਾਲਿਕ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭਸੇ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਗੁਣ ਵੀ ਵੱਡੇ ਹਨ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸੀ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

vaḍā sāhibu vaḍī nāī kītā jā kā hovai.

God is the supreme master having supreme qualities and whatever happens is done by Him.

ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੋ ਆਪੋ ਜਾਣੈ ਅਗੈ ਗਇਆ ਨ ਸੋਹੈ ॥੨੧॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਉਸਦੀ ਸੇਭਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ।

ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੋ ਆਪੋ ਜਾਣੈ ਅਗੈ ਗਇਆ ਨ ਸੋਹੈ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਅਗਰ ਕੋਈ ਧਰਮ ਸਮਝੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਸੇਭਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ।

nānak je ko āpao jāṇai agai gaiā na sohai.

O Nānak ! If someone thinks himself as the doer he is not honoured when he goes in the court of God.

ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ ॥

ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲੱਖਾਂ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਲੱਖਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਹਨ ।

ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ।

ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲੱਖਾਂ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਲੱਖਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਹਨ ।

pātālā pātāl lakh āgāsā āgās.

There are lacs of nether worlds under the earth and lacs of skies over the sky.

ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲਿ ਬਕੇ ਵੇਦ ਕਹਨਿ ਇਕ ਵਾਤ ॥

ਵੇਦ ਵੀ ਇਕੋ ਹੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਲੱਭਦੇ-ਲੱਭਦੇ ਥੱਕ ਗਏ ਹਨ ।

ओड़क ओड़क भालि थके वेद कहनि इक वात।

वेद भी यही बात कह रहे हैं कि बहुत सारे लोग धरती के नीचे और ऊपर के दोनों सिरों का अन्त ढूँढते हुए थक गये हैं ।

orak orak bhālī thake ved kahani ik vāt.

Many people are tired of searching the last ends of the creation even the Vedas are also saying the same thing.

ਸਹਸ ਅਠਾਰਹ ਕਹਨਿ ਕਤੇਬਾ ਅਸੁਲੂ ਇਕੁ ਧਾਤੁ ॥

ਕਿਤਾਬਾਂ; ਭਾਵ ਸਾਮੀ (ਯਹੂਦੀ, ਇਸਾਈ, ਮੁਸਲਿਮ) ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਵੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਠਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਸੰਸਾਰ ਹਨ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕੋ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ।

सहस अठारह कहनि कतेबा असुलू इकु धातु।

किताबें, मतलब सामੀ (यहूदी, इसाई, मुसलिम) धार्मिक ग्रन्थ भी कह रहे हैं कि अठारा हजार संसार हैं पर असल में उन सब के अन्दर एक ही तत्त्व मौजूद है ।

sahas aṭhārah kahani katebā asulū iku dhātu.

Semitic (Jewish, Christian, and Islamic) scriptures say that there are eighteen thousand worlds, and only one essence prevails in all of them.

ਲੇਖਾ ਹੋਇ ਤ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੈ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥

ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਏ । ਬਲਕਿ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਲਿਖਦੇ ਲਿਖਦੇ ਖੁਦ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਗਿਣਤੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ।

लेखा होइ त लिखीऐ लेखै होइ विणासु।

अगर इन संसारों की कोई गिनती हो तो ही उनके बारे में लिखा जाए । बल्कि लिखने वाले लिखते लिखते खुद ही तबाह हो जाते हैं लेकिन गिनती पूरी नहीं लिखी जा सकती ।

lekhā hoi ta likhīai lekhai hoi viṇāsu.

If there is any account of these worlds only then their number can be written . Rather, the writers get decayed while writing, but the account is never written completely.

ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ ॥੨੨॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਹੀਏ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! उस को बड़ा कहें जो अपने आप को खुद आप ही जानता है।

nānak vadā ākhiāi āpe jāṇai āpu.

O Nānak ! Call Him the Supreme who is the only One to know about Himself.

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੰਨੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ ।

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਝਿਆ।

वाहigुरू की स्तुति करने वाले उसकी स्तुति कर रहे हैं लेकिन उनको भी इतनी समझ नहीं पड़ी कि वह कितना बड़ा है।

sālāhī sālāhi eti surti na pāiā.

The admirers of God go on admiring Him but even they have not understood His greatness.

ਨਦੀਆ ਅਤੈ ਵਾਹ ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣਿਆਹਿ ॥

ਜਿਵੇਂ ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਨਦੀਆ ਅਤੈ ਵਾਹ ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ।

जैसे नदियाँ और दरिया समुद्र को जाने बिना उस में समा जाते हैं।

nadiā atai vāh pavahi samundi na jāṇīahi.

As streams and rivers fall into ocean without knowing that.

ਸਮੁੰਦ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਗਿਰਹਾ ਸੇਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ॥

ਸਮੁੰਦਰ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹਾੜ ਜਿੱਥਾ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਹੈ ।

समुद्र साह सुलतान गिरहा सेती मालु धनु।

समुद्र जितने बड़े राज्य के राजा जिनके पास पहाड़ जितना पदार्थ और पैसा है।

samund sāh sultān girhā setī mālū dhanu.

The great kings having ocean like empires and mountains like material and wealth.

ਕੀੜੀ ਤੁਲਿ ਨ ਹੋਵਨੀ ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰਹਿ ॥੨੩॥

ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਕੀੜੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਂਦੀ ।

ਕੀੜੀ ਤੁਲਿ ਨ ਹੋਵਨੀ ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰਹਿ ।

ਵੇ ਤਸ ਚੀਟੀਂ ਕੰ ਸਮਾਨ ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਜੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਸੇ ਪ੍ਰਮੁ ਕੋ ਕਮੀ ਮੀ ਭੁਲਾਤੀ ਨਹੀਂ ।

kīrī tuli na hovani je tisu manahu na vīsarahi.

They are not even equal to that ant, who never forgets God from within her mind.

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ।

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਐਸੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

antu na siphti kahaṇi na antu.

There is no end to God's merits and no end to the commentators about His merits.

ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਉਹਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਬੇਅੰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ।

ਪ੍ਰਮੁ ਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਦਾ ਐਸੇ ਤੇ ਉਸਦੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ।

antu na karaṇai deni na antu.

There is no end to God's acts and no end to what He gives to

His creatures.

ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਉਸ ਦੇ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ।

उसके देखने और सुनने की शक्ति का भी कोई अन्त नहीं है ।

antu na vekhaṇi suṇaṇi na antu.

There is no end to His power to see and to hear.

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ।

प्रभु के मन के उद्देश्य का अन्त नहीं समझा जा सकता ।

antu na jāpai kiā mani mantu.

The purpose of God's mind cannot be guessed.

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ।

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ।

वाहਿगुरु ने कितने जीवों की रचना की है उसका अन्त पता नहीं चलता ।

antu na jāpai kitā ākāru.

How many creatures have been created by God, the end of that cannot be known.

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਉਸ ਦੇ ਰਚੇ ਹੋਏ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਦਾ ਅੰਤ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ।

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ।

उसके द्वारा रचित संसार के प्रारम्भ और आखिर का पता नहीं चलता ।

antu na jāpai pārāvāru.

The starting and the end point of His creation cannot be guessed.

ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥

ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਲੇ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ।

ਕਿਤਨੇ ਲੋਗ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜ਼ਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨੇ ਦੇ ਲਿਏ ਤਰਸ ਰਹੇ हैं ।

ant kārāṇi kete bilalāhi.

Many people are yearning to know Him completely.

ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ॥

ਪਰ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ।

ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

tā ke ant na pāe jāhi.

But the end of His reality cannot be known completely.

ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਕੇਵਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਐਸੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ।

ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ।

ਕੇਵਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਐਸੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ।

ihu antu na jāṇai koi.

Only God is such a reality Whose end cannot be known by anyone.

ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ॥

ਜਿੰਨਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਕਰੀਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ।

ਜਿੰਨਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

bahutā kahīai bahutā hoi.

The more we express about God, the more He becomes beyond description.

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਉਚਾ ਥਾਉ ॥

ਮਾਲਿਕ ਆਪ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਉੱਚਾ ਹੈ ।

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਯੁਚਾ ਥਾਤ ।

ਮਾਲਿਕ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਉੱਚਾ ਹੈ ।

vaḍā sāhibu ūchā thāo.

God is the supreme Lord and exalted is His seat.

ਉਚੇ ਉਪਰਿ ਉਚਾ ਨਾਉ ॥

ਉਸ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ।

ਯੁਚੇ ਯੁਪਰਿ ਯੁਚਾ ਨਾਤ ।

ਉਸ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ।

ūche ūpari ūchā nāo.

Still beyond that seat is the name of God.

ਏਵਡੁ ਉਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਜਿੱਡਾ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇ ।

ਏਕਡੁ ਯੁਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ।

ਅਗਰ ਕੋਈ ਉਸ ਜਿਤਨਾ ਉੱਚਾ ਹੋ ।

evadu ūchā hovai koi.

If someone is as exalted as Him.

ਤਿਸੁ ਉਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥

ਉਹੀ ਉਸ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਤਿਸੁ ਯੁਚੇ ਕਤ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ।

ਤੀ ਹੀ ਵਹ ਉਸ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

tisu ūche kao jāṇai soi.

Only that one can know that highest One.

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ॥

ਜਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਆਪ ਹੈ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ।

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ।

ਜਿਤਨਾ ਵੱਡਾ ਮੁਖੀ ਆਪ ਹੈ ਕੇਵਲ ਵਹੀ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ।

jevaḍu āpi jāṇai āpi āpi.

As great He is it is known only to Him alone.

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! उसकी कृपा दृष्टि से ही हमें सब कुछ प्राप्त होता है ।

nānak nadarī karamī dāti.

O Nānak ! Through the glance of His grace we are blessed .

ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਜਾਇ ॥

ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

बहुता करमु लिखिआ ना जाइ ।

उसकी कृपा इतनी है कि उसको तो लिखा ही नहीं जा सकता ।

bahutā karamu likhiā nā jāi.

His bounties are so great that they cannot be written.

ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਹ ਤਿਲ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਤਿਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ।

बडा दाता तिलु न तमाइ ।

परमात्मा बहुत बड़ा देनहार है वह जो भी देता है उसके बदले में वह तिनके जितनी भी तृष्णा नहीं रखता ।

vaḍā dātā tilu na tamāi.

God is the greatest giver yet He has least expectations in return.

ਕੇਤੇ ਮੰਗਹਿ ਜੋਧ ਅਪਾਰ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਬੇਅੰਤ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ।

कैते मंगहि जोध अपार ।

कितने ही लोग प्रभु से बेअंत बहादुरी की मांग कर रहे हैं ।

kete maṅgahi jodh apār.

Many are begging the unlimited bravery from God.

ਕੇਤਿਆ ਗਣਤ ਨਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਕੇਤਿਆ ਗਣਤ ਨਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ।

वह कितने हैं उन की गिनती का कोई अन्दाज़ा ही नहीं है ।

ketiā gaṇat nahī vichāru.

How many are they, there is no idea of their count.

ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ ॥

ਕਿੰਨੇ ਐਸੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਬੇਕਾਰ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਕ-ਟੁਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ ।

कितने ही ऐसे लोग हैं जो बेकार के काम करते करते थक जाते हैं ।

kete khapi tuṭahi vekār.

Many are those who exhaust themselves in the useless pursuits.

ਕੇਤੇ ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰੁ ਪਾਹਿ ॥

ਕਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰੁ ਪਾਹਿ ।

कई बाहिगुरु की दी हुई दान को लेकर मुकर जाते हैं ।

kete lai lai mukaru pāhi.

Many continuously take His bounties yet deny that.

ਕੇਤੇ ਮੂਰਖ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਕਈ ਮੂਰਖ ਖਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਮੂਰਖ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ।

कई मूर्ख हैं जो खाते ही रहते हैं ।

kete mūrakh khāhī khāhi.

Many fools go on eating.

ਕੇਤਿਆ ਦੁਖ ਭੂਖ ਸਦ ਮਾਰ ॥

ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੁੱਖ, ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਮਾਰ ਸਹਿਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ।

ਕੇਤਿਆ ਦੁਖ ਭੂਖ ਸਦ ਮਾਰ ।

बहुत लोगों को हमेशा दुख, भूख और मार सहनी पड़ती है ।

ketiā dūkh bhūkh sad mār.

Many have always to bear suffering, hunger, and beatings.

ਏਹਿ ਭਿ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਦਾਤਾਰ ॥

ਹੇ ਦੇਣਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਇਹ ਸਭ ਵੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

ਏਹਿ ਮਿ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਦਾਤਾਰ ।

ਹੇ ਦੇਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਧਰ ਸਭ ਕੁਝ ਮੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦਿਯਾ ਹੁਆ ਹੈ ।

ehi bhī dāti terī dātār.

O Giver God ! All this is given by you only.

ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ ਭਾਣੈ ਹੋਇ ॥

ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਵੀ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ ਭਾਯੈ ਹੋਇ ।

ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ।

bandi khalāsī bhāṇai hoi.

Liberation from bondage is attained with God's will.

ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ।

ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ।

ਕੋਈ ਔਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ।

horu ākhi na sakai koi.

No body else can say anything in this concern.

ਜੇ ਕੋ ਖਾਇਕੁ ਆਖਣਿ ਪਾਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਗੱਪੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਗੱਪ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰੇ ।

ਜੇ ਕੋ ਖਾਇਕੁ ਆਖਣਿ ਪਾਇ ।

ਅਗਰ ਕੋਈ ਗੱਪੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕਰ ਗੱਪ ਲਗਾਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਯਤਨ ਮੀ ਕਰੇ ।

je ko khāiku ākhaṇi pāi.

If some reprobate tries to say something.

ਉਹੁ ਜਾਣੈ ਜੇਤੀਆ ਮੁਹਿ ਖਾਇ ॥

ਤਾਂ ਉਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਖਾਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ,

ਭਾਵ; ਕਿੰਨੀ ਬੇ-ਇਜ਼ਤੀ ਕਰਵਾਈ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ।

ओहु जाणै जेतीआ मुहि खाइ।

तो वही जानता है कि उस को अपने मुँह पर कितनी चोटें खानी पड़ती हैं, मतलब कितनी बेइज्जती करवानी पड़ती है ।

ohu jāṇai jetiā muhi khāi.

Then only he knows how many buffets he has to suffer on his face; means how much he has to get insulted.

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

आपे जाणै आपे देइ।

वाहਿगुरु आप ही सब कुछ जानता है और आप ही सब कुछ देता है ।

āpe jāṇai āpe dei.

God Himself knows and Himself gives on His own.

ਆਖਹਿ ਸਿ ਭਿ ਕੋਈ ਕੋਇ ॥

ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਕੋਈ-ਕੋਈ ਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

आखहि सि भि कोई केइ।

पर यह बात भी कोई-कोई ही कहता है ।

ākhahi si bhī keī kei.

Yet still only a few admit it.

ਜਿਸ ਨੇ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ ।

जिस नो बखसे सिफति सालाह।

परमात्मा जिसको अपनी स्तुति करने का सामर्थ देता है ।

jisno bakhse siphti sālāh.

On whom God confers the ability to praise Him.

ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥੨੫॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ।

हे नानक ! वह राजाओं का राजा हो जाता है।

nānak pātisāhī patisāhu.

O Nānak ! He becomes king of kings.

ਅਮੁਲ ਗੁਣ ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ।

ਅਮੁਲ ਗੁਣ ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰ।

प्रभु के गुणों का कोई मोल नहीं है उनको सुनने और कहने का भी कोई मोल नहीं है।

amul guṇ amul vāpār.

God's qualities are invaluable and to hear and say something about those qualities is also invaluable.

ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਮੁਲ ਭੰਡਾਰ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਾਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ; ਭਾਵ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹਨ।

ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਮੁਲ ਭੰਡਾਰ।

जो वाहигुरु के गुणों का व्यापार करते हैं ; मतलब जो उसके गुणों को सुनते और आगे बताते हैं वे भी अनमोल हैं और उस प्रभु के गुणों के खज़ाने भी अनमोल हैं।

amul vāpārie amul bhandār.

Those are invaluable who deal in this business and invaluable is the treasurehouse from where these qualities come.

ਅਮੁਲ ਆਵਹਿ ਅਮੁਲ ਲੈ ਜਾਹਿ ॥

ਅਨਮੋਲ ਹਨ ਉਹ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹਨ।

ਅਮੁਲ ਆਵਹਿ ਅਮੁਲ ਲੈ ਜਾਹਿ।

अनमोल हैं वे जो उन गुणों को प्राप्त करने आते हैं और जो उन गुणों को अपने साथ ले जाते हैं वे भी अनमोल हैं।

amul āvhai amul lai jāhi.

Invaluable are those who come to fetch those merits and
invaluable are those who take them along.

ਅਮੁਲ ਭਾਇ ਅਮੁਲਾ ਸਮਾਹਿ ॥

ਅਮੁਲ ਹਨ ਉਹ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨਮੋਲ ਹਨ ਉਹ ਜੋ ਉਸ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਅਮੁਲ ਭਾਏ ਅਮੁਲਾ ਸਮਾਹਿ ।

ਅਨਮੋਲ ਹਨ ਉਹ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨਮੋਲ ਹਨ ਉਹ ਜੋ ਉਸ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

amul bhāi amulā samāhi.

Invaluable are those who are in love with God and invaluable
are those who get absorbed in Him.

ਅਮੁਲੁ ਧਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ।

ਅਮੁਲੁ ਧਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਦੀਬਾਣੁ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ।

amulu dharamu amulu dibāṇu.

The law of God is invaluable and invaluable is His court.

ਅਮੁਲੁ ਤੁਲੁ ਅਮੁਲੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਤਕੜੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੱਟੇ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹਨ ।

ਅਮੁਲੁ ਤੁਲੁ ਅਮੁਲੁ ਪਰਵਾਣੁ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਤਰਾਜ਼ੂ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੱਟੇ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹਨ ।

amul tulu amulu parvāṇu.

God's scale is invaluable and invaluable are His weights.

ਅਮੁਲੁ ਬਖਸੀਸ ਅਮੁਲੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹਨ ।

ਅਮੁਲੁ ਬਖਸੀਸ ਅਮੁਲੁ ਨੀਸਾਣੁ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹਨ ।

amul bakhsīs amulu nisāṇu.

Invaluable is God's grace and invaluable are those signs of grace.

ਅਮੁਲੁ ਕਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥

ਉਸ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ।

ਅਮੁਲੁ ਕਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ।

ਤਸਕੀ ਦਯਾ ਭੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਐਵੇਂ ਤਸਕਾ ਹੁਕਮ ਭੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ।

amulu karamu amulu phurmāṇu.

God's grace is invaluable and invaluable is His ordinance.

ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸਭ ਕੁਝ ਅਨਮੋਲ ਤੋਂ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਏ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸਭ ਕੁਝ ਅਨਮੋਲ ਤੋਂ ਵੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

amulo amulu ākhiā na jāi.

Every thing given by God is invaluable and even beyond invaluable, nothing can be said about the price of that.

ਆਖਿ ਆਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਮਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਹਿ-ਕਹਿ ਕੇ ਥੱਕ ਗਏ ਹਨ ।

ਆਖਿ ਆਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ।

ਬਹੁਤ ਸੇ ਲੋਕ ਮਨ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਾਥ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਹਿ ਕਹਿ ਥੱਕ ਗਏ ਹਨ ।

ākhi ākhi rahe liv lāi.

Many people have time and again described about that with full concentration of mind but they have tired.

ਆਖਹਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣ ॥

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੇਦ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਆਖਹਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣ ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੇਦ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਏ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

akhahi ved pāṭh purāṇ.

Vedas and the chapters of Purāṇas express the qualities of God.

ਆਖਹਿ ਪੜੇ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣ ॥

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਖਹਿ ਪੜ੍ਹੇ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ākhaḥi paṛe karaḥi vakhiāṇ.

It is said that learned people explain the Divine qualities.

ਆਖਹਿ ਬਰਮੇ ਆਖਹਿ ਇੰਦ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਖਹਿ ਬਰਮੇ ਆਖਹਿ ਇੰਦ।

ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ākhaḥi barame ākhaḥi ind.

Brahmā and Indra narrate the attributes of God.

ਆਖਹਿ ਗੋਪੀ ਤੈ ਗੋਵਿੰਦ ॥

ਗੋਪੀ (ਗੁਆਲਣ; ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਖੀ) ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਆਖਹਿ ਗੋਪੀ ਤੈ ਗੋਵਿੰਦ।

ਗੋਪੀ (ਗੁਆਲਣ; ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਖੀ) ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ākhaḥi gopī tai govind.

Gopī (milkmaid; a consort of Krishna) and Krishna tell about God's qualities.

ਆਖਹਿ ਈਸਰ ਆਖਹਿ ਸਿਧ ॥

ਸ਼ਿਵ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਵਾਲੇ ਯੋਗੀ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਖਹਿ ਈਸਰ ਆਖਹਿ ਸਿਧ।

शिव और सिद्ध योगी उसके गुणों का बखान कर रहे हैं।

ākhaḥi īsar ākhaḥi sidh.

Shiva and spiritually realised Yogis are describing His qualities.

ਆਖਹਿ ਕੇਤੇ ਕੀਤੇ ਬੁਧ ॥

ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੋਝੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

आखहि केते कीते बुध।

जिन को प्रभु ने यह सब करने की समझ दी हुई है वही उसके गुणों का बखान कर रहे हैं।

ākhaḥi kete kīte budh.

Only those are speaking about His merits whom He has given the wisdom to do so.

ਆਖਹਿ ਦਾਨਵ ਆਖਹਿ ਦੇਵ ॥

ਰਾਖਸ਼ਸ਼ ਅਤੇ ਦੇਵਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

आखहि दानव आखहि देव।

राक्षस और देवता उस के गुणों की चर्चा करते हैं।

ākhaḥi dānav ākhaḥi dev.

Demons and gods speak about Him.

ਆਖਹਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵ ॥

ਦੇਵਤੇ, ਮਨੁੱਖ, ਮੁਨੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਜਨ ਸਭ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

आखहि सुरि नर मुनि जन सेव।

देवता, मनुष्य, मुनि और उस प्रभु के सेवक जन सभी लोग उसके गुणों का बखान करते हैं।

ākhaḥi suri nar muni jan sev.

The gods, men, ascetics and the servants of God describe His attributes.

ਕੇਤੇ ਆਖਹਿ ਆਖਣਿ ਪਾਹਿ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਆਖਹਿ ਆਖਣਿ ਪਾਹਿ ।

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ का बखान करते हैं और कितने ही बखान करने की कोशिश में लगे हुए हैं ।

kete ākhahi ākhaṇi pāhi.

Many are speaking and many are trying to speak about God.

ਕੇਤੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਉਠਿ ਉਠਿ ਜਾਹਿ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਤਠਿ ਤਠਿ ਜਾਹਿ ।

ਕਿਤਨੇ ਹੀ उस के गुणों का बखान करते-करते इस संसार से चले जाते हैं ।

kete kahi kahi uṭhi uṭhi jāhi.

Many deport from this world while describing His attributes.

ਏਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਰਿ ਕਰੇਹਿ ॥

ਏਨੇ ਲੋਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ।

ਏਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਰਿ ਕਰੇਹਿ ।

इतने लोग प्रभु ने पैदा किए हैं चाहे उतने और भी पैदा कर दे ।

ete kīte hori karehi.

Even if God creates as many creatures as have already been created by Him.

ਤਾ ਆਖਿ ਨ ਸਕਹਿ ਕੋਈ ਕੋਇ ॥

ਤਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ।

ਤਾ ਆਖਿ ਨ ਸਕਹਿ ਕੋਈ ਕੋਇ ।

तो भी उस प्रभु के बारे में कोई कुछ नहीं कह सकता ।

tā ākhi na sakahi keī kei.

Even no one can say anything about God.

ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ ਤੇਵਡੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿੰਨਾਂ ਵੱਡਾ ਹੋਣਾ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉੰਨਾਂ ਵੱਡਾ ਉਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
 ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਤੇਕਰੁ ਹੋਏ ।

ਜਿਤਨਾ ਬड़ा होना उस प्रभु को अच्छा लगता है उतना ही बड़ा वह हो जाता है ।

jevaḍu bhāvai tevaḍu hoi.

Lord becomes as great as He pleases to be.

ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਸੱਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ।

हे नानक ! अपने गुणों के बारे में वह सच्चा वाहिगुरु आप ही जानता है ।

nānak jāṇai sāchā soi.

O Nānak ! Only that True Lord knows about His greatness.

ਜੇ ਕੋ ਆਖੈ ਬੋਲੁ ਵਿਗਾੜੁ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਐਵੇਂ ਫਾਲਤੂ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਕਹੇ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਜੇ ਕੋ ਆਖੈ ਬੋਲੁ ਵਿਗਾੜੁ ।

अगर कोई ऐसे ही फालतू बोलने वाला कहे कि वह परमात्मा के गुणों का बखान कर सकता है ।

je ko ākhai bolu vigāru

If any prator says that he can describe the attributes of God.

ਤਾ ਲਿਖੀਐ ਸਿਰਿ ਗਾਵਾਰਾ ਗਾਵਾਰੁ ॥੨੬॥

ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੂਰਖਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਹੈ ।

ਤਾ ਲਿਖੀਐ ਸਿਰਿ ਗਾਵਾਰਾ ਗਾਵਾਰੁ ।

तो उसके बारे में लिखना चाहिए कि वह तो मूर्खों का भी महान् मूर्ख है ।

tā likhīai siri gāvārā gāvāru.

Then it should be written for him that he is the foolish of the foolish.

ਸੋ ਦਰੁ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥

ਉਹ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਘਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ !
ਤੂੰ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ।

ਸੋ ਦਰੁ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ।

वह किस तरह का दरवाज़ा है और किस तरह का घर है जहाँ बैठ कर
हे प्रभु ! तুম सभी जीवों की संभाल करते हो ।

so daru kehā so gharu kehā jit bahi sarab samāle.

What kind of door and what kind of house is that sitting wherein
O God ! You take care of all your creatures.

ਵਾਜੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਉਥੇ ਸਾਜ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਸਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਜਾਣ ਵਾਲੇ
ਹਨ ।

वाजे नाद अनेक असंखा केते वावणहारै ।

अनगिनत ही वहाँ पर साज बज रहे हैं और अनेकों ही साज़ों को बजाने
वाले हैं ।

vāje nād anek asaṅkha kete vāvaṇhāre.

Countless musical instruments resound there and many musicians
play on those instruments.

ਕੇਤੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਹੀਅਨਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਨਹਾਰੇ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਗ ਅਤੇ ਰਾਗੀਨੀਆਂ ਸਮੇਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ
ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ।

केते राग परी सिउ कहीअनि केते गावणहारै ।

कितने ही गाने वाले राग और रागिनियाँ सहित वाहिगुरु के दरबार में
उसके गुणों का गायन कर रहे हैं ।

kete rāg parī sio kahīani kete gāvaṇhāre.

Good many musicians are singing the praise of God with countless
musical measures and symphonies.

ਗਾਵਹਿ ਤੁਹਨੋ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੇ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨੀ ਅਤੇ ਧਰਮਰਾਜ ਵੀ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ
ਰਹੇ ਹਨ ।

ਗਾਵਹਿ ਤੁਹਨੋ ਪਤਯੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ।
 हे प्रभु ! तेरे दर पर हवा, पानी, अग्नि और धर्मराज भी तेरी स्तुति गा रहे हैं।

gāvahi tuhano paṇu pāṇī baisantaru gāvai rājā dharamu duāre.

O Lord ! Air, water, fire and Dharamraj (the god of death) are singing your praise upon Your door.

ਗਾਵਹਿ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਹਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥
 ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਿਖਣਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸਮਝ ਕੇ ਧਰਮਰਾਜ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗਾਵਹਿ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਹਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਵੀਚਾਰੇ।
 चित्र और गुप्त जो मनुष्यों के कर्मों का हिसाब लिखना जानते हैं और जिनका लिखा हुआ समझ कर धर्मराज जीवों के कर्मों का हिसाब करता है, वह भी तेरे दर पर तेरी स्तुति गा रहे हैं।

gāvahi chitu gupatu likhi jāṇahi likhi likhi dharamu vīchāre.

Chitra and gupta; the recorders of creature's deeds, who know how to write those and whose record is considered by Dharamraj, are also singing Your praise.

ਗਾਵਹਿ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥
 ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸ਼ਿਵ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤੇ ਦੇਵੀਆਂ ਜੋ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਰੇ ਹੋਏ ਸੋਭਦੇ ਹਨ ਉਹ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗਾਵਹਿ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ।
 हे प्रभु ! जो सदा तेरे द्वारा सुन्दर बनाए हुए शोभा देते हैं; शिव ब्रह्मा और देवियाँ तेरे गुणों का गायन कर रहे हैं।

gāvahi īsaru baramā devī sohani sadā savāre.

O God ! Shiva, Brahmā and goddesses who always look befitting having been beautified by You are singing Your praise.

ਗਾਵਹਿ ਇੰਦ ਇਦਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਇੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਆਸਨ ਤੇ ਬੈਠਾ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਗਾਵਹਿ ਝੰਦ ਝਦਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ।

ਝੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਸ਼ੰਧ ਔਰ ਦੇਵਤਾਓਂ ਸਹਿਤ ਅਪਣੇ ਆਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾ ਤੇਰੀ ਸ਼ਤੁਤਿ ਗਾ ਰਹਾ ਹੈ ।

gāvahi ind idāsaṇi baiṭhe devatiā dari nāle.

Indra while sitting on his throne is singing Your praise along with other gods.

ਗਾਵਹਿ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰੇ ॥

ਯੋਗੀ ਸਮਾਧੀ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਕੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਗਾਵਹਿ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰੇ ।

ਯੋਗੀ ਸਮਾਧਿ ਮੈਂ ਵਿਲੀਨ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸ਼ਤੁਤਿ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸ਼ਤੁਤਿ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ।

gāvahi sidh samādhi andari gāvani sādḥ vichāre.

Yogis sing Your praise in meditation and saints praise you while reflecting upon Your name.

ਗਾਵਨਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਹਿ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥

ਉੱਚੇ ਚਰਿਤਰ ਵਾਲੇ, ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ, ਸੰਤੋਖ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਗਾਵਨਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਹਿ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ।

ਉੱਚੇ ਚਰਿਤਰ ਵਾਲੇ, ਸਤ੍ਯ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ, ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਔਰ ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ ਤੇਰੀ ਸ਼ਤੁਤਿ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

gāvani jati satī santokhī gāvahi vīr karāre.

Men of continence, truthful, contented, and strong warriors are singing your praise.

ਗਾਵਨਿ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਰਿਸ਼ੀਵਰ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਤੋਂ ਵੇਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਗਾਵਨਿ ਪੰਡਿਤ ਪਡ਼ਨਿ ਰਖੀਸਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ।

ਪੰਡਿਤ ਔਰ ਵਿਦਵਾਨ ਋ਸ਼ਿਵਰ ਯੁਗੋਂ ਯੁਗੋਂ ਸੇ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਸਾਧਯਸ ਸੇ ਤੇਰੀ ਸਤੁਤਿ ਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ।

gāvani pandit paṛani rakhīsar jugu jugu vedā nāle.

Throughout the ages, Pandits and learned seers are singing Your praise through Vedas.

ਗਾਵਹਿ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗਾ ਮਛ ਪਇਆਲੇ ॥

ਸਵਰਗ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਪਤਾਲ ਅੰਦਰ ਮਨ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਪਰੀਆਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ।

ਗਾਵਹਿ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗਾ ਮਛ ਪਇਆਲੇ ।

ਸ੍ਵਰਗ, ਧਰਤੀ ਔਰ ਪਾਤਾਲ ਕੇ ਅਨੰਦਰ ਸਬ ਜਗਹ ਮਨ ਕੋ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੀ ਸੁੰਦਰ ਪਰਿਯੋਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰ ਰਹੀਂ ਹੈਂ ।

gāvahi mohāṇīā manu mohani surgā machh paiāle.

In heaven, earth and nether regions the beautiful fairies who captivate hearts are singing Your praise.

ਗਾਵਨਿ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਤੇਰੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ ਤੇਰੇ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਗਾਵਨਿ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ।

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਤੇਰੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ ਤੇਰੇ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

gāvani ratan upāe tere aṭhsaṭhi tīrath nāle.

O God ! The jewels created by You are singing Your praise along with Your sixty eight places of pilgrimage.

ਗਾਵਹਿ ਜੋਧ ਮਹਾ ਬਲ ਸੁਰਾ ਗਾਵਹਿ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥

ਯੋਧੇ, ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੁਰਮੇ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜੋ ਖਾਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਦੇ ਚਾਰੇ ਸੋਮਿਆਂ ਜਿਵੇਂ; ਅੰਡੇ, ਜੇਰ, ਪਸੀਨੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ,

ਉਹ ਸਾਰੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਗਾਵਹਿ ਜੋਧ ਮਹ। ਬਲ ਸੂਰਾ ਗਾਵਹਿ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ।

ਯੋਧਾ, ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤਿਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ੂਰਵੀਰ ਔਰ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਸ਼ਟਿ ਜੋ ਖਾਨਾਂ ਮੇਂ ਸੇ ਔਰ ਰਚਨਾ ਕੇ ਚਾਰ ਸ੍ਰੋਤਾਂ, ਜੈਸੇ; ਅੰਡੇ, ਜੇਰਜ, ਪਸੀਨੇ ਔਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰ, ਓ ਤੇਰੀ ਸ਼ਤੁਤਿ ਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ।

gāvahi jodh mahā bal sūrā gāvahi khaṇī chāre.

Great warriors, mighty heroes and the whole of creation created out of mines and from all the four sources of creation like; egg, placenta (womb), perspiration, and self, are singing Your praise.

ਗਾਵਹਿ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਧਾਰੇ ॥

ਮਹਾਂਦੀਪ, ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਗਾਵਹਿ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਧਾਰੇ ।

ਮਹਾਦ੍ਵੀਪ, ਸੰਸਾਰ ਔਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾੰਡ ਜਿਨਕੋ ਤੁਮਨੇ ਬਨਾ ਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਵਹ ਤੇਰੀ ਸ਼ਤੁਤਿ ਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ।

gāvahi khaṇḍ maṇḍal varbhaṇḍā kari kari rakhe dhāre.

Continents, worlds, and the universe whom You have created and installed are singing Your praise.

ਸੇਈ ਤੁਧੁਨੋ ਗਾਵਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥

ਤੇਰੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹੀ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਸੇਝ ਤੁਧੁਨੋ ਗਾਵਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ।

ਤੇਰੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰੰਗੇ ਹੁਏ ਤੇਰੇ ਭਕਤ ਜੋ ਤੁਮ੍ਹੇਂ ਅੱਛੇ ਲਗਦੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਤੇਰੀ ਸ਼ਤੁਤਿ ਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ।

seī tudhuno gāvahi jo tudhu bhāvani rate tere bhagat rasāle.

Only those are singing Your praise whom You like and who are the devotees steeped in Your love.

ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਵੀਚਾਰੇ ॥
ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ
ਨਾਨਕ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚੇ ।

ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ
ਵੀਚਾਰੇ ।

हे प्रभु ! और कितने लोग तेरी स्तुति गा रहे हैं वह मुझे याद नहीं आ रहे
नानक उन के बारे में क्या सोच सकता है ।

**hori kete gāvani se mai chiti na āvani nānaku kiā
vīchāre.**

How many others are singing Your praise, I cannot recall in my
mind what can Nānak think of them.

ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥
ਉਹੀ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸੱਚਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਵੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ
ਨਾਮ ਵੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ।

सोई सोई सदा सचु साहिबु साचा साची नाई ।
वह प्रभु जो हमेशा से सच्चा मालिक है जो आप भी सच्चा है और उसका
नाम भी सच्चा है ।

soī soī sadā sachu sāhibu sachā sāchī nāī.

He only He is the true Lord forever. He Himself is true and His
name is true.

ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥
ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ
ਹੈ । ਉਹ ਹੁਣ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗਾ । ਉਹ
ਸਦਾ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੈ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਤੇ ਜਾਵੇਗਾ ।

है भी होसी जाइ न जासी रचना जिनि रचाई ।
जिस वाहигुरु ने इस संसार की रचना की है वही हमेशा रहने वाला है ।
वह अब भी है और आने वाले समय में भी स्थिर रहेगा । वह सदा हाज़िर
है, वह न तो कहीं जाता है और न ही कहीं जाएगा ।

hai bhī hosī jāi na jāsī rachanā jini rachāī.

He Who expanded the creation is ever lasting Reality. He is existing and shall exist, neither He goes from this world nor shall He go in future.

ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਈ ਰੰਗਾਂ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ।

ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ।

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ अपनी शक्ति से सृष्टि की रचना की है उसने इस को कई रंगों, किस्मों और नसलों के रूप में पैदा किया ।

rangī rangī bhātī kari kari jinsī māiā jini upāī.

God who expanded the creation with His creative energy has planned it in many colours, forms and creeds.

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਵ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਬਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਵ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ।

जिस तरह उसकी मर्ज़ी है उसी तरह वह अपनी रचना को बना—बना कर देखता रहता है ।

kari kari vekhai kītā apṇā jiv tis dī vadiāī.

He beholds His handiwork while creating and recreating as it pleases Him.

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ।

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ।

जो कुछ उस प्रभु को अच्छा लगता है वह वही करता है । कोई भी कुछ करने के लिए उसके ऊपर अपना हुक्म नहीं चला सकता ।

jo tisu bhāvai soī karasī hukamu na karaṇā jāī.

He does that what pleases Him, no one else can order him.

ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿ ਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੨੭॥

ਉਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ ਬਲਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਨਕ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੇਵਕ ਹੈ ।

ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ।

वह बादशाह है बल्कि बादशाहों का भी बादशाह है और नानक उसके हुक्म में रहने वाला सेवक है ।

so pātisāhu sāhā pātisāhibu nānak rahaṇu rajāī.

He is the emperor, rather the emperor of emperors and Nānak is His servant who remains in His will.

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ ॥

ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ, (ਨਾਥ ਯੋਗੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ), ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਵਾਲਾ ਬਾਟਾ (ਖੱਪਰ) ਅਤੇ ਬੈਲੀ, ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਰ ਤੇ ਮਲਣ ਵਾਲੀ ਸੁਆਹ ਬਣਾ ।

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ ।

संतुष्टि को अपने कान की बालियाँ (नाथ योगी परंपरा को मानने वालों के लिए), भीख मांगने वाला खप्पर और थैली मिहनत को, और वाहिगुरु के स्मरण को अपने शरीर पर मलने वाली राख बना ।

munda santokhu saramu patu jholī dhiān kī karahi bibhūti.

Make contentment your earrings, (for the followers of Nāth Yogī tradition) hard labour your begging bowl and wallet, and meditation of God's name as the ash on your body to smear.

ਖਿੰਥਾ ਕਾਲੁ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ ॥

ਮੌਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਰਜਾਈ ਮੰਨ, ਯੋਗੀਆਂ ਦੀ ਰਹੁ-ਰੀਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸ਼ਰੀਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇਰੇ ਲਈ ਡੰਡਾ ਹੋਵੇ ।

ਖਿੰਥਾ ਕਾਲੁ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ ।

मौत को अपने ऊपर लेने वाली रज़ाई, योगियों की रीति का नियम शरीर की

पवित्रता और गृहगुरु में श्रद्धा और प्रेम तेरे लिए डण्डा होना चाहिए।

khinthā kālu kuārī kākā jugati dandā partīti.

Let death be your patched quilt, piety the Yogic regulations,
faith and love for God be your stick.

ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ ॥

ਸਾਰੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਈ ਪੰਥ (ਜੋ ਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਿੰਨਾਂ ਉੱਚਾ ਮੰਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਫੇਰ ਹੀ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈਂ ।

आई पंथी सगल जमाती मनि जीतै जगु जीतु।

सभी वर्गों के लोगों को अपने आई वर्ग (जो योगियों के बारों फिरकों में से सब से श्रेष्ठ माना जाता है) जितना ही ऊँचा मान और पहले अपने मन पर विजय प्राप्त कर बाद में तुम सारे संसार पर विजय प्राप्त कर सकते हो।

āi panthī sagal jamātī mani jītai jagu jītu.

Recognize all the classes of people to be as high as your's Ai Panth (one of the group of Yogis out of their twelve groups).
Conquer your mind first then you can conquer the whole world.

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥

ਨਮਸਕਾਰ, ਮੇਰਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ।

आदेसु तिसै आदेसु।

नमस्कार मेरा नमस्कार है उसको ।

ādesu tisai ādesu.

Obeisance, my obeisance is to Him.

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੮॥

ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ, ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਰੰਭ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਜੁਗ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

आदि अनीलु अनादि अनाहति जुगु जुगु एको वेसु।

ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਸੇ ਹੀ ਹੈ, ਪਵਿਤਰ ਹੈ, ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਆਰੰਭ ਨਹੀਂ, ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਐਰ ਜੋ ਹਰ ਯੁਗ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਪਹਰਾਵੇ ਮੇਂ ਰਹਤਾ ਹੈ।

ādi anīlu anādi anāhati jugu jugu eko vesu.

Who is primal, pure, without beginning, indestructable and Who remains in the same outfit through all the ages.

ਭੁਗਤਿ ਗਿਆਨੁ ਦਇਆ ਭੰਡਾਰਣਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜਹਿ ਨਾਦ ॥

ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਾਣਾ ਬਣਾ, ਦਇਆ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਵਰਤਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਇਲਾਹੀ ਰਾਗ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਜੋ ਹਰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵੱਜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭੁਗਤਿ ਗਿਆਨੁ ਦਇਆ ਭੰਡਾਰਣਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜਹਿ ਨਾਦ।

ਜ਼ਾਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਖਾਨਾ ਬਨਾ, ਦਯਾ ਕੋ ਖਾਨਾ ਜਮਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਐਰ ਉਸ ਦੈਵੀ ਰਾਗ ਕੀ ਪਹਚਾਨ ਕਰ ਜੋ ਹਰ ਏਕ ਕੇ ਹ੍ਰਦਯ ਮੇਂ ਬਜ ਰਹਾ ਹੈ।

bhugati giānu diā bhandāraṇi ghaṭi ghaṭi vājahi nād.

Make Divine knowledge your food, compassion the dispensator and recognize the Divine music which is resounding in every heart.

ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਨਾਥੀ ਸਭ ਜਾ ਕੀ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਹੈ, ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਹੀ ਪਾਸੇ ਦਾ ਸੁਆਦ ਹੈ।

ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਨਾਥੀ ਸਭ ਜਾ ਕੀ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ ਐਰ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਕੇ ਬਸ ਮੇਂ ਹੈ। ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਤੋ ਐਰ ਹੀ ਤਰਫ ਕਾ ਸਵਾਦ ਹੈ।

āpi nāthu nāthī sabh jā kī ridhi sidhi avarā sād.

God Himself is Lord of the universe, everything is under His control, miraculous powers is the taste of different kind.

ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਦੁਇ ਕਾਰ ਚਲਾਵਹਿ ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਗ ॥

ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਵਿਛੋੜਾ ਦੋਨੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

संजोगु विजोगु दुइ कार चलावहि लेखै आवहि भाग।

मिलना और बिछुड़ना दोनों मिल के संसार का काम चला रहे हैं और जीवों को अपने किये हुए कर्मों के हिसाब से फल प्राप्त होता है।

sanjogu vijogu dui kār chalāvahi lekhe āvahi bhāg.

Union and separation both jointly run the affairs of the world and creatures obtain their share on the basis of their past deeds.

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥

ਨਮਸਕਾਰ, ਮੇਰਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ।

आदेसु तिसै आदेसु।

नमस्कार मेरा नमस्कार है उसे ।

ādesu tisai ādesu.

Obeisance, my obeisance is to Him.

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੯॥

ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ, ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਰੰਭ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਜੁਗ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

आदि अनीलु अनादि अनाहति जुगु जुगु एको वेसु।

जो—शुरू से ही है, पवित्र है, जिसका कोई आरम्भ नहीं, जिसको कोई मार नहीं सकता और जो हर युग में एक ही पहरावे में रहता है।

ādi anīlu anādi anāhati jugu jugu eko vesu.

Who is primal, pure, without beginning, indestructable and who remains in the same outfit through all the ages.

ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤਿ ਵਿਆਈ ਤਿਨਿ ਚੇਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਰਚਨਾ ਸ਼ਕਤੀ (ਮਾਂ) ਵਿਚੋਂ ਇਲਾਹੀ ਵਿਉਂਤ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਪਰਮੁੱਖ ਬੇਟੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ।

एका माई जुगति विआई तिनि चेले परवाणु।

वाहਿगुरू की एक ही रचना शक्ति में से दैवी प्रक्रिया से तीन बेटे पैदा हुए ।

ekā māi jugati viāi tini chele parvāṇu.

With the Divine plan out of God's single creative energy (Mother) three prominent sons took birth.

ਇਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਇਕੁ ਭੰਡਾਰੀ ਇਕੁ ਲਾਏ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ (ਬ੍ਰਹਮਾ), ਦੂਜਾ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਪਾਲਣ ਵਾਲਾ (ਵਿਸ਼ਨੂੰ) ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਦਰਬਾਰ ਲਾ ਕੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰਨ ਵਾਲਾ (ਸ਼ਿਵ) ਹੋਏ ।

इकु संसारी इकु भंडारी इकु लाए दीबाणु।

उन में से एक संसार की रचना करने वाला, (ब्रह्मा), दूसरा संसार को रोज़ी दे के पालने वाला (विष्णु) और तीसरा दरबार लगा कर जीवों के कर्मों का हिसाब करने वाला (शिव) हुए ।

iku sansārī iku bhaṇḍārī iku lāe dībāṇu.

One is the creator (Brahma) the other is the preserver (Vishnu) and the third holds court to judge the deeds of creatuers (Shiva).

ਜਿਵ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ ਜਿਵ ਹੋਵੈ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਂਦੇ ਹਨ ।

जिव तिसु भावै तिवै चलावै जिव होवै फुरमाणु।

जिस तरह वाहਿगुरु को अच्छा लगता है और जैसा उस का हुक्म होता है वैसे ही वे तीनों इस संसार को चलाते हैं ।

jiv tisu bhāvai tivai chalāvai jiv hovai phurmāṇu.

They regulate the working of this world as God pleases and as He orders.

ਉਹੁ ਵੇਖੈ ਓਨਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਬਹੁਤਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥

ਉਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ।

ओहु वेखै ओना नदरि न आवै बहुता एहु विडाणु।

वह वाहਿगुरु तो उन को देख रहा है लेकिन उन तीनों को वह नज़र नहीं आ रहा, यही बात ज्यादा हैरान करने वाली है ।

ohu vekhai onā nadari na āvai bahutā ehu vidāṇu.

God beholds them but they cannot see Him. This is the greatest wonder.

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥

ਨਮਸਕਾਰ, ਮੇਰਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ।

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ।

ਨਮਸਕਾਰ, ਮੇਰਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਉਸੇ ।

ādesu tisai ādesu.

Obeisance, my obeisance is to Him.

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੩੦॥

ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ, ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਰੰਭ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਜੁਗ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ।

ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ, ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਆਰੰਭ ਨਹੀਂ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੋ ਹਰ ਯੁਗ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ādi anīlu anādi anāhati jugu jugu eko vesu.

Who is primal, pure, without beginning, indestructable and Who remains in the same outfit through all the ages.

ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਸਭ ਧਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਹਨ ।

ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ।

ਸਭੀ ਧਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਹਨ ।

āsaṇu loi loi bhandār.

In all the worlds God has His seat and so are His storehouses in all the worlds.

ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥

ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਉਹ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਹੀ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ।

ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਾਝਾ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ।

ਜੋ ਕੁਛ ਭੀ ਉਨ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਉਹ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ।

jo kichhu pāiā su ekā vār.

Whatever was put in those storehouses was put just once.

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ।

ਧਰਤੀ ਸਭ ਕੁਝ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

kari kari vekhai sirjanhār.

The creator is beholding His creation while creating it again and again.

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਸ ਸੱਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਸ ਸੱਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ।

nānak sche kī sāchī kār

O Nānak ! The work of the True Lord is also true.

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥

ਨਮਸਕਾਰ, ਮੇਰਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ।

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ।

ਨਮਸਕਾਰ, ਮੇਰਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ।

ādesu tisai ādesu.

Obeisance, my obeisance is to him.

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੩੧॥

ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ, ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਰੰਭ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਜੁਗ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ।

ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਸੇ ਹੀ ਹੈ, ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ, ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਆਰੰਭ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਔਰ ਜੋ ਹਰ ਯੁਗ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਪਹਰਾਵੇ ਮੇਂ ਰਹਤਾ ਹੈ।

ādi anīlu anādi anāhati jugu jugu eko vesu.

Who is primal, pure, without beginning, indestructable and Who remains in the same outfit through all the ages.

ਇਕ ਦੂ ਜੀਭੋ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖ ਵੀਸ ॥

ਜੇ ਇਕ ਜੀਭ ਤੋਂ ਲੱਖ ਜੀਭਾਂ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੀਹ ਲੱਖ ਹੋ ਜਾਣ।

ਏਕ ਦੂ ਜੀਭੈ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖ ਵੀਸ।

ਅਗਰ ਏਕ ਜੀਭ ਸੇ ਏਕ ਲਾਖ ਜੀਭ ਹੋ ਜਾਏ, ਔਰ ਤਸਸੇ ਵੀਸ ਲਾਖ ਹੋ ਜਾਏ।

ik dū jībhau lakh hohi lakh hovahi lakh vīs.

If from one tongue my tongue becomes one lac and from one lac that becomes twenty lacs.

ਲਖੁ ਲਖੁ ਗੇੜਾ ਆਖੀਅਹਿ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਜਗਦੀਸ ॥

ਅਤੇ ਫੇਰ ਜੇ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਾਰੀ ਜਗਤ ਦੇ ਈਸ਼ਵਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਈਏ।

ਲਖੁ ਲਖੁ ਗੇੜਾ ਆਖੀਅਹਿ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਜਗਦੀਸ।

ਔਰ ਫਿਰ ਅਗਰ ਲਾਖ-ਲਾਖ ਬਾਰ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ਼ਵਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਲੈਂ।

lakhu lakhu geṛā ākhīahi eku nāmu jagdīs.

And if with those tongues we repeat the name of the Lord of the world for lacs over lacs of times.

ਏਤੁ ਰਾਹਿ ਪਤਿ ਪਵੜੀਆ ਚੜੀਐ ਹੋਇ ਇਕੀਸ ॥

ਫਿਰ ਇਸ ਰਾਹ ਦੀਆਂ ਪੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਜੇ ਇੱਕੀ ਵਾਰੀ ਹੋ ਜਾਣ।

ਏਤੁ ਰਾਹਿ ਪਤਿ ਪਵੜੀਆ ਚੜੀਐ ਹੋਇ ਇਕੀਸ।

ਔਰ ਫਿਰ ਇਸ ਰਾਸ਼ਟੇ ਕੀ ਸੀਫੀਯਾਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਇਕੀਸ ਬਾਰ ਹੋ ਜਾਏ।

etu rahi pati pavaṛīā chaṛīai hoi ikīs.

While ascending the stairs of this passage if the counting becomes twenty one.

ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਆਕਾਸ ਕੀ ਕੀਟਾ ਆਈ ਰੀਸ ॥

ਫਿਰ ਵੀ ਇੰਜ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਆਸਮਾਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਕੀੜੀ ਉਸ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ।

ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਆਕਾਸ ਕੀ ਕੀਟਾ ਆਇ ਰੀਸ ।

ਤੋਂ ਮੀ ਏਸੇ ਹੋਗਾ ਜੈਸੇ ਆਸਮਾਨ ਕੀ ਬਾਤੋਂ ਸੁਨ ਕਰ ਕੀਟੀ ਤਸ ਕੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋ ।

suṇi galā ākās kī kītā āi rīs.

Even then it would seem as if hearing about the glory of skies an ant is imitating.

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਕੂੜੀ ਕੂੜੈ ਠੀਸ ॥੩੨॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਾਕੀ ਸਭ ਝੂਠਿਆਂ ਦੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ।

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਇਐ ਕੂੜੀ ਕੂੜੈ ਠੀਸ ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਤੋਂ ਹੀ ਤਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਸਭ ਝੂਠੀਆਂ ਦੀ ਝੂਠੀ ਗੱਲ ਹੈ ।

nānak nadarī pāiai kūrī kūrāi ṭhīs.

O Nānak ! With the glance of God's grace He is realised, rest are the false boastings of the liars.

ਆਖਣਿ ਜੋਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥

ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਨਿਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੁਪ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।

ਆਖਣਿ ਜੋਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹ ਜੋਰੁ ।

ਮਨੁੱਖ ਅਪਣੀ ਨਿਜੀ ਸ਼ਕਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਹਨੇ ਕੇ ਔਰ ਨ ਹੀ ਚੁਪ ਰਹਨੇ ਕਾਂ ਸਾਮਰੱਥ ਰਖਤਾ ਹੈ ।

ākhaṇi joru chupai nah joru.

Man is neither able to say anything nor to keep silent with his own might.

ਜੋਰੁ ਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ ਜੋਰੁ ॥

ਨਾ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਕੋਲ ਕੁਝ ਮੰਗਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਦੇਣ ਦੀ ।

ਜੋਰੁ ਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ ਜੋਰੁ ।

ਨਾ ਤੋ ਮਨੁਸ਼ ਦੇ ਪਾਸ ਕੁਝ ਮਾਂਗਣੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਦੇਣੇ ਦੀ ।

joru na māṅṅi deṇi na joru.

Neither one has power to beg nor to give.

ਜੋਰੁ ਨ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥

ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਿਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਜਿੰਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲ ਮਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ।

ਜੋਰੁ ਨ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨਹ ਜੋਰੁ ।

ਨਾ ਤੋ ਵਹੁ ਅਪਣੀ ਨਿਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਜਿੰਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਾਸ ਮਰਨੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ।

joru na jīvaṇi maraṇi nah joru.

Neither he has power to live nor to die on his own.

ਜੋਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲਿ ਮਨਿ ਸੋਰੁ ॥

ਨਾ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਜੋਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲਿ ਮਨਿ ਸੋਰੁ ।

ਨਾ ਹੀ ਮਨੁਸ਼ ਅਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਾਥ ਰਾਜ ਅਤੇ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

joru na rāji māli mani soru.

Neither one can attain kingdom and wealth, nor satisfy the wishes of his mind which disturb him from within.

ਜੋਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਜੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ।

जोरु न सुरती गिआनि वीचारि।

वाहिगुरु के नाम में ध्यान और उसके बारे में ज्ञान मनुष्य को अपनी निजी शक्ति से प्राप्त नहीं होते।

joru na surti giāni vīchāri.

Meditation and reflection about the Divine knowledge cannot be attained by man's personal might.

ਜੋਰੁ ਨ ਜੁਗਤੀ ਛੁਟੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਉਂਤ ਨਾਲ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

जोरु न जुगती छुटै संसारु।

मनुष्य अपनी निजी शक्ति और निजी तरीके के साथ इस संसार से छुटकारा प्राप्त नहीं कर सकता।

joru na jugti chhutai sansāru.

Man is not liberated from this world with his own power and planning.

ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਜੋਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਹੈ ਉਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ।

जिसु हथि जोरु करि वेखै सोइ।

जिस के हाथ में ताकत है वही यह सब कुछ करके देखता है।

jisu hathi joru kari vekhai soi.

He who holds power tries to exercise it.

ਨਾਨਕੁ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨ ਕੋਇ ॥੩੩॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਕੋਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

नानक उत्तमु नीचु न कोइ।

हे नानक ! कोई भी बढ़िया या घटिया नहीं होता।

nānak utamu nīchu na koi.

O Nānak ! no one is superior or inferior.

ਰਾਤੀ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰਾਤਾਂ, ਮੌਸਮ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ, ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਵਾਰ ਬਣਾਏ ।
ਰਾਤੀ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰਾਤਾਂ, ਮੌਸਮ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ, ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਵਾਰ ਬਣਾਏ ।

rāti rūti thitī vār.

God created nights, seasons, lunar days and week days.

ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲ ॥

ਉਸੇ ਨੇ ਹਵਾ ਪਾਣੀ, ਅੱਗ, ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨੀਚੇ ਹੋਰ ਧਰਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ।
ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲ ।

ਉਸੀ ਨੇ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਅੱਗ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨੀਚੇ ਹੋਰ ਧਰਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ।

pavan pāṇī aganī pātāl.

He created air, water, fire and nether regions.

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮਸਾਲ ॥

ਉਸ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਧਰਮਸਾਲ ਭਾਵ; ਉਸ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ।

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮਸਾਲ ।

ਉਸ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਧਰਮਸਾਲ ਭਾਵ; ਉਸ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ।

tisu vichi dhartī thāpi rakhi dharamsāl.

In that He created and established earth as the worship place.

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਕੇ ਰੰਗ ।

ਉਸ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ।

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਕੇ ਰੰਗ ।

ਉਸ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ।

tisu vichi jā jugati ke rang.

In that He created the ceatures of many types and colours.

ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤ ॥

ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਨਾਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤ।

उन जीवों के अनेकों नाम हैं जिनका कोई अन्त ही नहीं है।

tin ke nām anek anant.

They are of innumerable names, there is no end to their names.

ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੋਝ ਵੀਚਾਰੁ।

उन जीवों के कर्मों के हिसाब से उन के बारे में फैसला होता है।

karamī karamī hoi vīchāru.

They are judged according to their deeds.

ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਪ ਵੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ।

सचा आपि सचा दरबारु।

परमात्मा आप भी सच्चा है और उसका दरबार भी सच्चा है।

sachā āpi sachā darbāru.

God Himself is True and His court is also true.

ਤਿਥੈ ਸੋਹਨਿ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਉਸ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਭਗਤ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹੀ ਸੋਭਦੇ ਹਨ ।

तिथै सोहनि पंच परवाणु।

उसके दरबार में उसके चुने हुए भक्त जो उसको स्वीकार होते हैं वही शोभा देते हैं।

tithai sohani panch parvāṇu.

His elected devotees who are acceptable to Him charm in His court.

ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ।

ਗਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

nadari karami pavai nisāṇu.

This sign is achieved with the glance of God's grace.

ਕਚ ਪਕਾਈ ਓਥੈ ਪਾਇ ॥

ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦਾ ਪਤਾ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ।

ਕਚ ਪਕਾਈ ਓਥੈ ਪਾਇ।

ਸਚੇ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦਾ ਪਤਾ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ।

kach pakāi othai pāi

The true and false are judged over there only.

ਨਾਨਕ ਗਇਆ ਜਾਪੈ ਜਾਇ ॥੩੪॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਇਹ ਸੱਚ ਤਾਂ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਗਇਆ ਜਾਪੈ ਜਾਇ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਇਹ ਸੱਚ ਤਾਂ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ।

nānak gaiā jāpai jāi.

O Nānak ! One realises this fact only after reaching there.

ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਹੋ ਧਰਮੁ ॥

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ।

ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਹੋ ਧਰਮੁ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ।

dharam khand kā eho dharamu.

This much is the duty for the realm of righteousness.

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਕਾ ਆਖਹੁ ਕਰਮੁ ॥

ਹੁਣ ਗਿਆਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰੋ ।

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਕਾ ਆਖਹੁ ਕਰਮੁ।

ਅਬ ਜ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਹਿਸ਼ੇ ਕੇ ਕਮੌਂ ਕਾ ਬਖਾਨ ਕਰੋ ।

giān khand kā ākhahu karamu.

Now describe the actions of the realm of knowledge.

ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਵੈਸੰਤਰ ਕੇਤੇ ਕਾਨ ਮਹੇਸ ॥

ਕਿੰਨੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ, ਪਾਣੀ, ਅੱਗਾਂ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਵੈਸੰਤਰ ਕੇਤੇ ਕਾਨ ਮਹੇਸ ।

ਕਿਤਨੀ ਹਵਾਏਂ, ਪਾਣੀ, ਅੱਗਿਆਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔਰ ਸ਼ਿਵ ਹੈਂ ।

kete pavan pāṇī vaisantar kete kān mahes.

Many are the airs, waters, fires and many are Krishnas and Shivas.

ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਅਹਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕੇ ਵੇਸ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹਨ ਜੋ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਰੰਗ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਅਹਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕੇ ਵੇਸ ।

ਕਿਤਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈਂ ਜੋ ਕੜ੍ਹੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ—ਰੰਗ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ।

kete barme ghāṛat ghaṛīahi rūp raṅg ke ves.

Many are the Brahmās who are fashioning the creatuers of many forms, colours and out fits.

ਕੇਤੀਆ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਮੇਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਧੂ ਉਪਦੇਸ ॥

ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ, ਕਿੰਨੇ ਪਹਾੜ, ਕਿੰਨੇ ਧਰੁਵ ਭਗਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹਨ ।

ਕੇਤੀਆ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਮੇਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਧੂ ਉਪਦੇਸ ।

ਕਿਤਨੀ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਦੀ ਧਰਤੀਆਂ, ਕਿਤਨੇ ਪਹਾੜ ਕਿਤਨੇ ਧਰੁਵ ਭਗਤ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈਂ ।

ketiā karam bhūmī mer kete kete dhū updes.

Many are the earths to act upon, many mountains, many are devotees like Dhruv and their sermons.

ਕੇਤੇ ਇੰਦ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਡਲ ਦੇਸ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਇੰਦਰ, ਚੰਦ, ਕਿੰਨੇ ਸੂਰਜ, ਕਿੰਨੇ ਮਹਾਂਦੀਪ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਇੰਦ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਡਲ ਦੇਸ ।

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰ, ਚੰਦ੍ਰ, ਕਿਤਨੇ ਸੂਰ੍ਯ ਕਿਤਨੇ ਸਹਾਂ—ਦ੍ਵੀਪ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਦੇਸ਼ ਹੈਂ ।

kete ind chand sūr kete kete maṇḍal des.

Many are the Indras (the rain gods), moons, suns and many are continents and countries.

ਕੇਤੇ ਸਿਧ ਬੁਧ ਨਾਥ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਦੇਵੀ ਵੇਸ ॥

ਕਿੰਨੇ ਆਤਮ-ਗਿਆਨ ਵਾਲੇ, ਕਿੰਨੇ ਬੁੱਧ, ਕਿੰਨੇ ਨਾਥ ਯੋਗੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਦੇਵੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਸਿਧ ਬੁਧ ਨਾਥ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਦੇਵੀ ਵੇਸ ।

ਕਿਤਨੇ ਆਤਮ-ਜ਼ਾਨੀ, ਕਿਤਨੇ ਬੁੱਧ, ਕਿਤਨੇ ਨਾਥ ਯੋਗੀ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਦੇਵੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਹੈਂ ।

kete sidh budh nāth kete kete devī ves.

Many are the spiritually enlightened, Buddhas, many are the Nāth-Yogīs and many are the forms of goddesses.

ਕੇਤੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਰਤਨ ਸਮੁੰਦ ॥

ਕਿੰਨੇ ਦੇਵਤੇ, ਰਾਖਸ਼ਸ਼, ਰਿਸ਼ੀ-ਮੁਨੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰਾਂ (ਰਤਨਾਂ) ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਹਨ ।

ਕੇਤੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਰਤਨ ਸਮੁੰਦ ।

ਕਿਤਨੇ ਦੇਵਤਾ, ਰਾਖਸ਼, ਋ਸ਼ਿ-ਮੁਨਿ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ ।

kete dev dānav muni kete kete ratan samund.

Many are gods, demons, ascetics and many are the oceans of gems.

ਕੇਤੀਆ ਖਾਣੀ ਕੇਤੀਆ ਬਾਣੀ ਕੇਤੇ ਪਾਤ ਨਰਿੰਦ ॥

ਕਿੰਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ, ਕਿੰਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ ।

ਕੇਤੀਆ ਖਾਣੀ ਕੇਤੀਆ ਬਾਣੀ ਕੇਤੇ ਪਾਤ ਨਰਿੰਦ ।

ਕਿਤਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ, ਕਿਤਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈਂ ।

ketiā khāṇī ketiā bāṇī kete pāt narind.

Many are the types of food, many are the languages and many

are the dynasties of the kings.

ਕੇਤੀਆ ਸੁਰਤੀ ਸੇਵਕ ਕੇਤੇ ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤੁ ॥੩੫॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿੰਨੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਕੇਤੀਆ ਸੁਰਤੀ ਸੇਵਕ ਕੇਤੇ ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤੁ।

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਤਨੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ketiā surti sevak kete nānak antu na antu.

Many are the devotees of God absorbed in meditation, many are His servants. O Nānak ! There is absolutely no end to them.

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੰਡੁ ॥

ਗਿਆਨ ਦੇ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਸੰਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੰਡੁ।

ਗਿਆਨ ਦੇ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਸੰਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

giān khand mahi giānu parchanḍu.

knowledge is in its complete form in the realm of knowledge.

ਤਿਥੈ ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਕੋਡ ਅਨੰਦੁ ॥

ਉਥੇ ਇਲਾਹੀ ਰਾਗ, ਸੁੰਦਰ ਨਜ਼ਾਰੇ, ਅਜੀਬ ਕੌਤੁਕ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਹੈ ।

ਤਿਥੈ ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਕੋਡ ਅਨੰਦੁ।

ਉਥੇ ਇਲਾਹੀ ਰਾਗ, ਸੁੰਦਰ ਨਜ਼ਾਰੇ, ਅਜੀਬ ਕੌਤੁਕ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਹੈ ।

tithai nād binod koḍ anandu.

There are mystical melodies, sublime visions, wonder and bliss.

ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ ॥

ਮਿਹਨਤ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ।

ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ।

ਮਿਹਨਤ ਵਾਲੇ ਖੰਡ ਦਾ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ।

saram khand kī bāṇī rūpu.

The form of the realm of hard labour is very beautiful.

ਤਿਥੈ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੂਪੁ ॥

ਉਥੇ ਐਸੀ ਬਨਾਵਟ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ।

ਤਿਥੈ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੂਪੁ ।

ਵहाँ पर ऐसी बनावट बनाई जाती है कि जिसका कोई मुकाबला ही नहीं है ।

tithai ghāṛati ghāṛīai bahutu anūpu.

Incomparable formation is sharpened over there.

ਤਾ ਕੀਆ ਗਲਾ ਕਥੀਆ ਨ ਜਾਹਿ ॥

ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ।

ਤਾ ਕੀਆ ਗਲਾ ਕਥੀਆ ਨਾ ਜਾਹਿ ।

उस खण्ड की बातें ब्यान नहीं की जा सकती ।

tā kiā galā kathīā nā jāhi.

The facts of that place cannot be depicted.

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਛੁਤਾਉਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ।

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ।

अगर कोई उनको बताने की कोशिश भी करे तो उसको बाद में पछताना ही पड़ता है ।

je ko kahai pichhai pachhutāi.

If someone tries to depict those he has to repent later on.

ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥

ਉਥੇ ਮਨ ਦੀ ਇਕਾਗਰਤਾ, ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਅਕਲ ਨੂੰ ਤਰਾਸ਼ਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ।

वहां पर मन की एकाग्रता, सोच विचार और अकल को तराशा जाता है ।

tithai ghāṛīai surti mati mani budhi.

Concentration of mind, thinking, understanding and wisdom are sharpened over there.

ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥੩੬॥

ਉਥੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਤਮ ਸਿਧੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵਰਗੀ ਅਕਲ ਘੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਤਿਥੈ ਬੜੀਏ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ।

ਵਹਾਂ ਪਰ ਸਹਾਪੁਰੁਸ਼ਾਂ ਔਰ ਆਤਮ ਸਿਧਿ ਵਾਲੋਂ ਜੈਸੀ ਅਕਲ ਤਰਾਸ਼ੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ।

tithai gharīai surā sidhā kī sudhi.

Wisdom is sharpened over there and is made like those of genius and realised ones.

ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ ॥

ਮਿਹਰ ਦੇ ਮੰਡਲ ਦਾ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਾਲਾ ਹੈ ।

ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ ।

ਕ੍ਰਪਾ ਕੇ ਸਭਲ ਕਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸ਼ਕਤਿ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਾਲਾ ਹੈ ।

karam khand kī bāṇī joru.

The realm of grace is the expression of Divine might.

ਤਿਥੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ॥

ਉਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਤਿਥੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ।

ਵਹਾਂ ਪਰ ਬਿਲਕੁਲ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

tithai horu na koī horu.

Absolutely no one else is over there.

ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ ॥

ਯੋਧੇ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੂਰਮੇ ਉਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾ ਬਲ ਸੂਰ ।

ਯੋਧਾ ਔਰ ਸ਼ਕਤਿਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ੂਰਵੀਰ ਵਹਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।

tithai jodh mahābal sūr.

Warriors and very powerful heroes reside over there.

ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ॥

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਵੱਸਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਤਿਨ ਸਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ।

उनके मन में राम का नाम पूरी तरह बसा रहता है ।

tin mahi Rām rahiā bharpūr.

The Name of Rāma (God) remains in their minds.

ਤਿਥੈ ਸੀਤੋ ਸੀਤਾ ਮਹਿਮਾ ਮਾਹਿ ॥

ਉਥੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਭਗਤ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ।

तिथै सीतो सीता महिमा माहि ।

वहां परमात्मा के भक्त पूरी तरह उसकी शक्ति की स्तुति में जुड़े हुए हैं ।

tithai sīto sītā mahimā māhi.

God's devotees are absolutely absorbed (sewn) in the admiration of His power over there.

ਤਾ ਕੇ ਰੂਪ ਨ ਕਥਨੇ ਜਾਹਿ ॥

ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ता के रूप न कथने जाहि ।

उन भक्तों की सुन्दरता को बयान नहीं किया जा सकता ।

tā ke rūp na kathne jāhi.

The beauty of those devotees cannot be described.

ਨਾ ਓਹਿ ਮਰਹਿ ਨ ਠਾਗੇ ਜਾਹਿ ॥

ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਠੱਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ना ओहि मरहि न ठागे जाहि ।

न तो वह मरते हैं और न ही उनके साथ कोई धोखा हो सकता है ।

nā ohi marahi na thāge jāhi.

Neither they die nor they can be cheated.

ਜਿਨ ਕੈ ਰਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਰਾਮ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਵੱਸਦਾ ਹੈ ।

जिन कै रामु वसै मन माहि ।

जिनके मन में राम (वाहिगुरु) बसा हुआ है।

jin kai Rāmu vasai man māhi

In whose minds resides (God) Rāma.

ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅ ॥

ਉਥੇ ਅਨੇਕਾਂ ਧਰਤੀਆਂ ਦੇ ਭਗਤ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।

ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅ।

वहां पर अनेक धरतियों के भक्त रह रहे हैं।

tithai bhagat vasahi ke loa

The devotees of various worlds are residing over there.

ਕਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਥੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ।

करहि अनंदु सचा मनि सोइ।

क्योंकि सच्चा वाहिगुरु उनके मन में बसता है इस लिए वे वहां आनन्द में रह रहे हैं।

karahi anandu sachā mani soi.

They remain in bliss because the true Lord resides in their minds.

ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੱਚ ਖੰਡ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

सच खंडि वसै निरंकारु।

आकार रहित वाहिगुरु सच्च-खण्ड में रहता है।

sach khandi vasai niraṅkāru.

The formless God resides in the realm of truth.

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥

ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

करि करि देखै नदरि निहाल।

वह अपने जीवों को सन्तुष्ट करने वाली कृपा दृष्टि कर-कर के देखता

ਰਹਤਾ ਹੈ ।

kari kari vekhai nadari nihāl.

He beholds His creatures while he puts His satisfying glance of grace upon them.

ਤਿਥੈ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡ ॥

ਉਥੇ ਮਹਾਂਦੀਪ, ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਹਨ ।

ਤਿਥੈ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡ ।

ਵਹਾਂ ਪਰ ਮਹਾਂਦੀਪ, ਸੰਸਾਰ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਣਡ ਹੈਂ ।

tithai khand mandal varbhand.

There are continents, worlds and solar systems.

ਜੇ ਕੋ ਕਥੈ ਤ ਅੰਤ ਨ ਅੰਤ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਸਭ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ।

ਜੇ ਕੋ ਕਥੈ ਤ ਅੰਤ ਨ ਅੰਤ ।

ਅਗਰ ਕੋਈ ਉਸ ਸਭ ਕੋ ਬਿਆਨ ਕਰਨੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

je ko kathe ta ant na ant.

There is no limit if some one tries to depict all that.

ਤਿਥੈ ਲੋਅ ਲੋਅ ਆਕਾਰ ॥

ਉਥੇ ਅਨੇਕਾਂ ਅਨੇਕ ਸੰਸਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਜੀਵ ਹਨ ।

ਤਿਥੈ ਲੋਅ ਲੋਅ ਆਕਾਰ ।

ਵਹਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਅਨੇਕ ਸੰਸਾਰ ਹੈਂ ਔਰ ਤਨ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਹੈਂ ।

tithai loa loa ākār.

There are worlds upon worlds which contain innumerable creatures upon them.

ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰ ॥

ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰ।

ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵੈਸੇ-ਵੈਸੇ ਵਹ ਜੀਵ ਅਪਨੇ-ਅਪਨੇ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

jiv jiv hukamu tivai tiv kār.

As is ordained by God so do the creatures perform their duties.

ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਉਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ।

ਵਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਯਹ ਸਭ ਦੇਖਕਰ ਔਰ ਝਸ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਸੋਚਕਰ ਖੁਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ।

vekhai vigsai kari vīchāru.

The Lord remains in bliss while beholding and thinking about all that.

ਨਾਨਕ ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ ॥੩੭॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਇਹ ਸਭ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਲੋਹੇ ਵਰਗਾ ਸਖਤ ਕੰਮ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ।

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਯਹ ਸਭ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਲੋਹੇ ਜਿਤਨਾ ਸਖਤ ਕਾਮ ਹੈ।

nānak kathanā karaṛā sāru.

O Nānak ! To depict all that is as hard as iron.

ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ ॥

ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਸੁਨਿਆਰੇ ਦੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੀ ਗੱਦੀ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਗਹਿਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੁਨਿਆਰਾ ਮੰਨ।

ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ।

ਅੱਛੇ ਆਚਰਣ ਕੋ ਸੁਨਾਰ ਕੇ ਬੈਠਨੇ ਵਾਲੀ ਗਵੀ ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਗਹਨਾ ਬਨਾਨੇ ਵਾਲਾ ਸੁਨਾਰ ਮਾਨ।

jatu pāhārā dhīrajū suniāru.

Consider good conduct as the siting place for goldsmith and patience as the goldsmith.

ਅਹਰਣਿ ਮਤਿ ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰੁ ॥

ਅਕਲ ਨੂੰ ਗਹਿਣੇ ਘੜਨ ਵਾਲਾ ਸਾਂਚਾ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਥੌੜਾ ਬਣਾ।

ਅਹਰਾਨਿ ਮਤਿ ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰੁ ।

ਬੁੱਢਿ ਕੋ ਗਹਨੇ ਬਢਨੇ ਵਾਲਾ ਸਾਂਚਾ ਔਰ ਦੈਵੀ ਜ਼ਾਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਹਥੌੜਾ ਬਨਾ ।

ahrāṇi mati vedu hathīāru.

Make wisdom your goldsmith's blocks and Divine knowledge your tool.

ਭਉ ਖਲਾ ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਉ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿਚ ਫੂਕ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ (ਫੂਕਣੀ) ਬਣਾ ਅਤੇ ਤਪੱਸਿਆ ਦੀ ਅਗਨੀ ਜਲਾ ।

ਮਤ ਖਲਾ ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਤ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਡਰ ਕੋ ਆਗ ਫੂਕਨੇ ਵਾਲੀ ਔਰ ਤਪਸ਼ਿਆ ਕੀ ਅਗਨਿ ਜਲਾ ।

bhāo khalā agani tap tāo.

Make fear of God the bellows and practice of penance as your fire.

ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਢਾਲਿ ॥

ਉਹ ਜੋ ਬਰਤਨ ਬਣੇ ਉਸ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਪਾ ਲੈ ।

ਮਾਂਡਾ ਮਾਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਢਾਲਿ ।

ਵਹ ਜੋ ਬਰਤਨ ਬਨੇ ਤਸ ਮੇਂ ਅਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਪਿਆਰ ਢਾਲ ਲੇ ।

bhāṇḍā bhāo amṛitu titu dhālī.

In that pot pour the love-nectar of God.

ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ॥

ਇਸ ਤਰਾਂ ਸੱਚੇ ਸਿੱਕੇ ਘੜਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਘੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਬਝੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਚੇ ਸਿੱਕੇ ਬਣਾਨੇ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਮੇਂ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਤਰਾਸ਼ਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ।

gharīai sabadu sachi taksāl.

This way the holy word is shaped in the holy mint.

ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹੀ ਇਸ ਕੰਮ ਲੱਗੇ ਤੇ

ਹੋਏ ਹਨ ।

जिन कउ नदरि करमु तिन कार।

जिन के ऊपर बाहिगुरु की कृपा दृष्टि हो जाती है वही इस काम पर लगे हुए हैं।

jīn kao nadari karamu tin kār.

Only those are indulged in this pursuit who receive God's gracious glance.

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੩੮॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

नानक नदरी नदरि निहाल।

हे नानक ! कृपालु परमात्मा कृपा दृष्टि करके खुश होता है।

nānak nadarī nadari nihāl.

O Nānak ! That gracious Lord pleases while casting His gracious glance.

ਸਲੋਕੁ
सलोकु
sloku

ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ, ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ॥

ਹਵਾ ਗੁਰੂ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਤੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ।

ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ।

ਹਵਾ ਗੁਰੂ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਤੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ।

pavanu gurū pāṇī pitā mātā dharati mahatu.

Air is the Gurū, water the father and vast earth is the mother.

ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥

ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੋਨੋਂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਖਿਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ।

ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੋਨੋਂ ਪਾਲਣੇ ਅਤੇ ਖੇਲ ਖਿਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

divasu rāti dui dāī dāiā khelai sagal jagatu.

Day and night are the caretakers (baby sitters) and with them the whole world is playing.

ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥

ਅਛਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਸਭ ਧਰਮਰਾਜ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ।

ਅਛਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਸਭ ਧਰਮਰਾਜ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

chaṅgiāiā buriāiā vāchai dharamu hadūri.

Good and bad deeds are watched in the court of Dharamrāj.

ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥

ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਅਤੇ ਕਈ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇਝੇ ਕੇ ਦੂਰਿ।

अपने—अपने कर्मों के हिसाब से कुछ लोग बाहिगुरु के नज़दीक और कई उससे दूर होते हैं।

karamī āpo āpaṇī ke neṛai ke dūri.

According to the deeds some are near to God and some are far from Him.

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ ਉਹੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ।

जिनी नामु धिआइआ गए मसकति घालि।

जिन्होंने बाहिगुरु के नाम का स्मरण किया वही सख्त मिहनत की कमाई करके इस संसार से जाते हुए उसे अपने साथ ले गये।

jini nāmu dhiāiā gae masakati ghāli.

Those who meditated on the name of God have taken from this world their hard earned wealth with them.

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥੧॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਰੌਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗ ਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਏ।

नानक ते मुख उजले केती छुटी नालि।

हे नानक ! उन के चेहरे रोशन होते हैं और उनके साथ लग के अनेकों लोग मुक्ति प्राप्त कर गये।

nānak te mukh ujale keti chhuṭī nāli.

O Nānak ! Their faces are radiant and many are librated along with them.